

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

RAPPORT

ISSN 1400-0792

Nr 2008:5

Inventering av bombmurkla i Södermanlands län 2007

Bo Karlsson

Kontaktpersoner: Rikard Sellberg, Naturvårdsenheten, Länsstyrelsen i Södermanlands län, tfn 0155-26 40 00 (vx).

Omslagsbild: Bombmurkla i Orrhammar, Mellösa församling, Flens kommun. Foto: Andreas Grabs.

Kartor: Bakgrundskartan ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet 2005. Dnr: MS2005/20.

Utgivningsår: 2009

Tryck: E-print

Upplaga: 50 ex

ISSN: 1400-0792

Ytterligare exemplar av rapporten kan beställas från:

Länsstyrelsen i Södermanlands län

611 86 NYKÖPING

Tfn: 0155-26 40 00

Fax: 0155-26 71 25

www.lansstyrelsen.se/sodermanland

sodermanland@lansstyrelsen.se

Rapporten finns i pdf-format för nedladdning på Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/sodermanland. Gå in på publikationer.

Tack

Tack till Håkan Lundberg (som är upphovet till denna rapport) och Rikard Sellberg vid Länsstyrelsen i Södermanland, Hans Rydberg Länsstyrelsen, Johan Nitare Skogsstyrelsen för värdefulla synpunkter på upplägget, till Annelie Karlsson och Johanna From för granskning av texten samt till alla rapportörer av lokaler med bombmurklor och ett särskilt tack till Sven Jonsson och Ingrid Karlsson, som hjälpt till med inventeringen på några lokaler.

Siw Almroth Skogsstyrelsen har gjort kartmaterialet och Ingemar Holmåsen har bidragit med bilder.

Förord

Denna rapport presenterar en inventering av bombmurkla som utförts av Bo Karlsson under 2007. Syftet har varit att dokumentera förekomst av bombmurkla och föreslå åtgärder som kan gynna arten.

Bombmurkla är en vårsvamp som klassas som hotad (VU) i rödlistan från 2005. Arten är beroende av grandominerade bestånd på torr och väl-dränerad mark. Under åren 1980-2003 var bombmurkla funnen på knappt 150 lokaler i hela Europa varav 90 % var i Sverige. Tyngdpunkten av fynden finns i Mälardalen vilket gör att vi här har ett extra stort ansvar för dess bevarande.

Inventeringen har bestått i att undersöka alla kända lokaler för bombmurkla som observerats under de senaste 10 åren. Totalt inventerades 38 lokaler varav 35 visade sig innehålla bombmurkla. Av dessa lokaler var 22 gamla växtplatser och 13 stycken helt nya lokaler för svampen.

Under 2008 har ytterligare 15 nya lokaler hittats som inte nämns i rapporten. Dessa fördelar sig på följande socknar: Stora Malm (4), Vrena (3), Gillberga (2), Mellösa (2), Bettna (1), Östra Vingåker (1), Fors (1) och Trosa-Vagnhärad (1).

Inventeringen kommer att utgöra underlag till det åtgärdsprogram för bevarande av bombmurkla som fastställs under 2009 med Johan Nitare som författare. Åtgärdsprogrammet ingår i den satsning för hotade växter och djur som Naturvårdsverket och länsstyrelserna genomför med syfte att till år 2015 minska antalet hotade arter med 30 %. Åtgärdsprogram har visat sig vara framgångsrika verktyg för att förbättra situationen för hotade arter. Totalt ska 209 åtgärdsprogram för 385 arter tas fram.

Rikard Sellberg

Åtgärdsprogram för hotade arter
Länsstyrelsen i Södermanlands län

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Mål och syfte	4
Resultat	4
Inledning och metod.....	6
Utbredning och ekologi (ur signalartsfloran).....	6
Hot.....	7
Metodik för denna inventering.....	7
Resultat	8
Eskilstuna kommun	8
Flens kommun	14
Katrineholms kommun.....	26
Nyköpings kommun.....	35
Strängnäs kommun.....	42
Diskussion	46
Rapportörer.....	47
Litteraturförteckning.....	47
Översiktskarta	48

SAMMANFATTNING

Mål och syfte

Studien har haft som syfte att dokumentera förekomst av bombmurkla i Södermanlands län. Vidare har syftet varit att diskutera om åtgärder behöver vidtas som kan gynna arten. Förändringar i landskapet som slutavverkningar av äldre grandominerad skog har bidragit till att lämpliga habitat för bombmurklor har minskat. Enligt Artdatabankens lista över hotade arter ingår bombmurklan som sårbar.

Resultat

Inventeringen har genomförts under tiden 2007-03-28 till 2007-05-23. Totalt har 38 lokaler inventerats i länet (nr 38 har inventerats av Naturskyddsföreningen i Strängnäs) med en fördelning mellan kommunerna enligt tabell 1.

TABELL 1 Kommuner	Eskilstuna	Flen	Katrineholm	Nyköping	Strängnäs
Antal	6	12	9	7	4

I 35 av dessa fanns bombmurkla medan 3 lokaler var spolierade genom totalavverkning av skogen. Det finns en viss skillnad mellan lokalerna. Många lokaler är belägna på småkuperad mark med sandig och moig morän, som ofta är mer eller mindre blockrik. Ett mindre antal lokaler är belägna på åsslutningar med isälvsmaterial. I norra delen av länet tycks bombmurklan föredra blockrika ändmoräner.

Skogen i lokalerna är helt eller delvis grandominerad med en relativt hög ålder. Ett litet inslag finns av främst tall men även björk och asp förekommer i en del lokaler. Skogsbruket har sannolikt i första halvan av 1900-talet bedrivits i form blädningsbruk. I några lokaler har ett trakthyggesbruk tillämpats och skogen har planterats, röjts och gallrats enligt moderna principer, vilket resulterat i en likåldrig välskött produktionskog. Av någon anledning är bombmurklan talrikast i dessa bestånd.

Följevaxter av mossor har noterats från alla lokaler (utom nr 38). De i särklass vanligaste mossorna är väggmossa och husmossa, som ofta är marktäckande. Dessutom är kvastmossor och skogspraktmossa vanligt förekommande. I övrigt noterades 4 andra mossarter (se tabell 2).

TABELL 2 Art	Väggmossa	Husmossa	Kvastmossa	Skogspraktmossa	Kranshakmossa	Cypressfläta	Övriga arter
Antal lokaler	35	35	25	27	13	10	7

Följevaxter av kärlväxter har likaledes noterats från alla lokaler (utom nr 38). De vanligaste kärlväxterna är vårfryle, blåbär, vispstarr, kruståtel, harsyra, lingon, fårsvingel och piprör enligt tabell 3. I övrigt noterades 31 andra arter varav kan nämnas linnea, knärot, grönpyrolo, björkpyrolo och vitsippa. Kärlväxterna är inte i någon lokal marktäckande utan finns ofta bara som enstaka individer.

I ett fåtal lokaler noterades några svampar som fyrflikig jordstjärna, kamjordstjärna och luddticka.

TABELL 3 Art	Vår- fryle	Blåbär	Visp- starr	Krus- tåtel	Har- syra	Lingon	Färs- vingel	Pip- rör
Antal lokaler	34	34	31	26	22	22	21	21

Totalt hittades cirka 6150 bombmurklor med en spridning från 4 till 865 per lokal. I två lokaler har privatpersoner funnit fler exemplar än som hittades vid inventeringen, bland annat vid Hovmanstorp med cirka 260 exemplar och Österby där markägaren hittade cirka 300 exemplar veckan före jul 2006. I tabell 4 har antalet fruktkroppar i lokalerna fördelats i grupper om 50-100 exemplar.

TABELL 4 Grupper	0	1-50	51-100	101- 200	201- 300	301- 400	601- 700	801- 900
Antal lokaler	3	8	6	9	8	1	2	1

Från början var planeringen att besöka de lokaler med bombmurkla, som observerats de senaste 10 åren. Det rörde sig om knappt 25 lokaler. Under inventeringsperioden har tips från allmänheten kommit in och dessutom har undertecknad funnit några helt nya lokaler i samband med annan verksamhet. Totalt har 13 helt nya lokaler tillkommit varav en kan ha varit känd vid mitten av 1900-talet. I tabell 5 är första fyndår eller period noterad. Dessutom finns cirka 14 äldre uppgifter om fynd av bombmurkla under 1900-talet, som inte har lokaliserats under inventeringsperioden.

TABELL 5 Fyndperiod	2007	2003- 2006	2002	>2002	Äldre ej inventerade
Antal	13	6	16	3	14

Fem lokaler är skyddade i biotopskyddsområden där förekomsten av bombmurkla utgjort grunden för skyddet. I tre biotopskyddsområden har bombmurkla påträffats efter att skyddet genomförts med andra kriterier som grund för skyddet. Lokalen vid Ådö kommer att ingå i ett större reservat. Reservatsbildning av detta område är dock inte aktuellt de närmaste åren. Det finns även en lokal i reservatet Åtorpsskogen (ej med i inventeringen). Totalt är 10 lokaler skyddade. (Se tabell 6)

TABELL 6 Typ av lokaler	Områdesskydd	Nyckelbiotop	Produktionsskog
Antal	10	6	22

Sex lokaler är klassade som nyckelbiotoper och kan komma att skyddas, som biotopskyddsområden. För de övriga 22 lokalerna finns för närvarande inga ekonomiska möjligheter att inrätta ett skydd, om inte staten anslår mera pengar till områdsskydd.

INLEDNING OCH METOD

På grund av omläggning av bruknings sättet av skog från blädningsbruk (plockhuggning) till kalhyggesbruk efter 1950 kan många lokaler med bombmurkla, både kända och okända ha spolierats. Bombmurklan är upptagen på Artdatabankens lista över hotade arter och står under kategorin ”sårbar”. På uppdrag av Länsstyrelsen har jag inventerat både kända och nyupptäckta lokaler med bombmurkla under våren 2007. Jag har under arbetet försökt hitta och beskriva lokaler som hyser eller har hyst bombmurkla samt funderat över om eventuella åtgärder skulle gynna arten. På översiktskartan (se bilaga 1) är inventerade lokaler markerade med en fylld punkt. Äldre inte inventerade lokaler är markerade med en ring.

Utbredning och ekologi (ur signalartsfloran)

Bombmurklan är en sällsynt svamp med östlig (kontinental) utbredning. Den förekommer huvudsakligen i östra Sveriges relativt torra och nederbördsfattiga trakter i områden som ligger under högsta kustlinjen. Svampen är påträffad från Småland upp till Norrbotten, men har under 1900-talet försvunnit på många håll i södra och mellersta Sverige, sannolikt på grund av skogsavverkningar och exploatering av grustäkter. De flesta lokalerna ligger nu i mälardalen och längs vissa norrlandsälvar. Lokalerna i Sörmland är i huvudsak orienterade till inre och norra delen.

Bombmurklan är en saprofytt på granbarr. Den växer främst på näringsrika sandjordar med visst inslag av kalk eller andra näringsrika bergarter. Skogen är vanligen risfattig, frisk och bördig äldre granskog av lågörtstyp med fasta barr- och mossmattor (figur 1). I fältskiktet finns ofta inslag av näringskrävande växter såsom blåsippa, harsyra, vispstarr eller norna. Fruktkropparna påträffas i väl-dränerade lägen, gärna i sluttningar eller låga ryggar. Många växtplatser ligger på svallade moränryggar eller i anslutning till rullstensåsar. I norra Sverige förekommer den främst på gamla strandvallar och andra sandig-moiga sediment vid vattendrag, längs med meandrande åar och i älvnära granskogar.

Figur 1. Lokal för Bombmurkla i Flens kommun, L:a Malma socken, Gorgnäs 1:4. Lokal nr 13 på sid. 16. Foto: Ingemar Holmåsén.

Hot

På kort och även lång sikt är en kalavverkning av skogen det allvarligaste hotet, vilket åskådliggörs i lokalerna nr 14 vid Barrsjön i L:a Malma och nr 16 vid Råmbol i Julita, där inga bombmurklor återfanns. Stormfällning och angrepp av granbarkborre är ett annat hot, som kan förändra den lokala miljön så att inga fruktkroppar bildas. Ett exempel på detta är lokal nr 4 väster om Grindberga i Stora Malm, där markägaren tog hänsyn vid avverkning i området och lämnade cirka 0,5 hektar skog omkring bombmurklans växtplats. Två tredjedelar av den lämnade skogen stormfölldes åren efter avverkningen och eller angreps samt dödades av åttatandad barkborre. I denna lokal återfanns heller inga bombmurklor. En skogsbrand som slår ut all granskog i området får ungefär samma effekt som en kalavverkning.

På lång sikt är en skötsel som gynnar andra trädslag på bekostnad av gran ett hot mot bombmurklan. Även slumpmässiga naturliga händelser som svampangrepp och insektsangrepp kan slå ut gran och gynna andra trädarter.

Metodik för denna inventering

Alla lokalerna har fått en identitet med län, kommun, församling, fastighet, kartblad, koordinat (enligt rikets nät) mitt i lokalen, lägesangivelse och ett lokalnummer. Lokalerna är förtecknade kommunvis. Det totala antalet fruktkroppar har angivits på lokalnivå och dessutom har ett försök gjorts att fördela fruktkropparna på delmycel. I tabell 7 har delmycelen ordnats i grupper om 5.

Varje delmycel har fått en koordinat (subjektivt har valts ett avstånd på minst 10 m mellan fruktkroppar för att skilja mycelen åt). Ett protokoll har upprättats för varje delmycel i vilket skogstypen beskrivits, åldern på träden uppskattats, antal fruktkroppar räknats, växttäcket täckning och beskaffenhet bedömts, följeväxters frekvens bedömts i skala 1-3, jordart och förnalagret bedömts samt bedömning av topografi, ljusklimat och störning.

Genom publicitet i några tidningar har 8 nya tips om bombmurkla kommit in från allmänheten och den ideella naturvården.

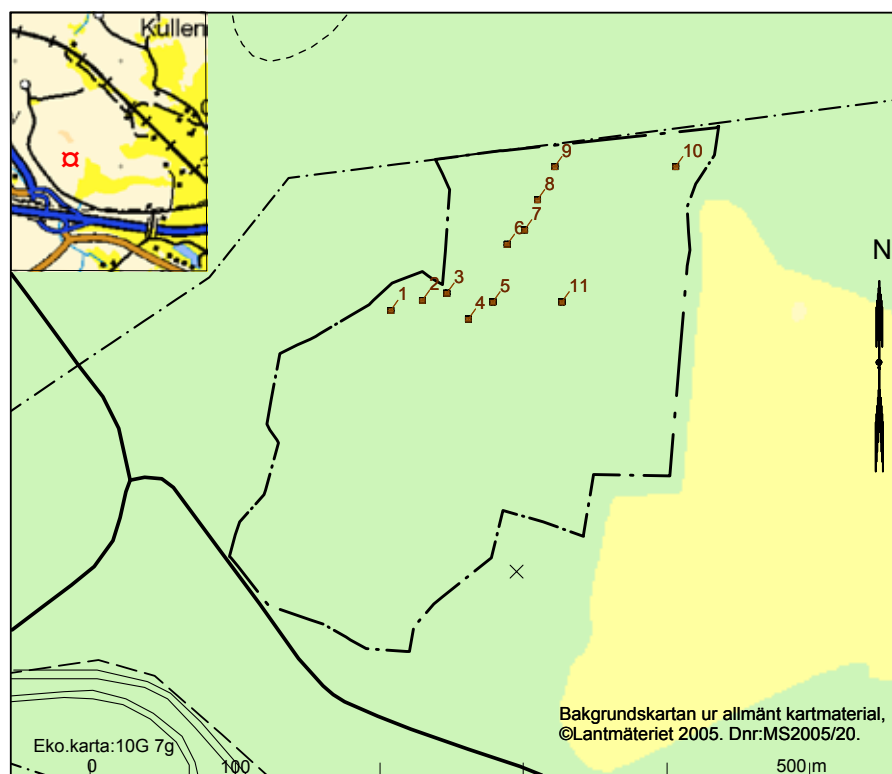
RESULTAT

Eskilstuna kommun

Lokal nr 1

Ligger i Eskilstuna kommun Hällby socken Valtomta 1:6, 450 m nordöst om Västerås-rondellen. Lokalen är en nyckelbiotop, som har biotopskyddats på grund av andra naturvärden 1998. Biotopskyddsområdet är 7,1 hektar och i den norra delen domineras skogen av cirka 120-åriga olikåldriga granar med inslag av tall, asp och björk. Marken är ganska plan och består främst av sandig och moig morän. Vid en kontroll av biotopen 2007-03-28 upptäckte undertecknad att även bombmurklor fanns i området, vilket var okänt. Inventeringen utfördes samma dag och totalt hittades 253 fruktkroppar fördelade på 11 mycel inom ett område av cirka 2 hektar i den norra delen av biotopskyddsområdet. Först rapporterad av Bo Karlsson, Katrineholm 2007.

Skötselöförslag Granbarkborrar har dödat många granar, varför en bekämpning av dessa skalbaggar bör göras. I övrigt lämnas området orört.

TEMABESKRIVNING

Skogsmark	Övrig mark	Mycel
Åkermark	Gräns för biotopskyddsområde	

Lokal nr 23

Lokalen ligger i Eskilstuna kommun Torshälla församling Viggeby 4:1, 500 m nordnord-öst idrottsplatsen.

Lokalen biotopskyddades 2003 med en areal av 3,4 hektar och beskrevs som en nyckelbiotop eftersom även andra naturvärden finns i området. Skogen är en olikåldrig 90-120 årig barrblandskog med inslag av asp och björk.

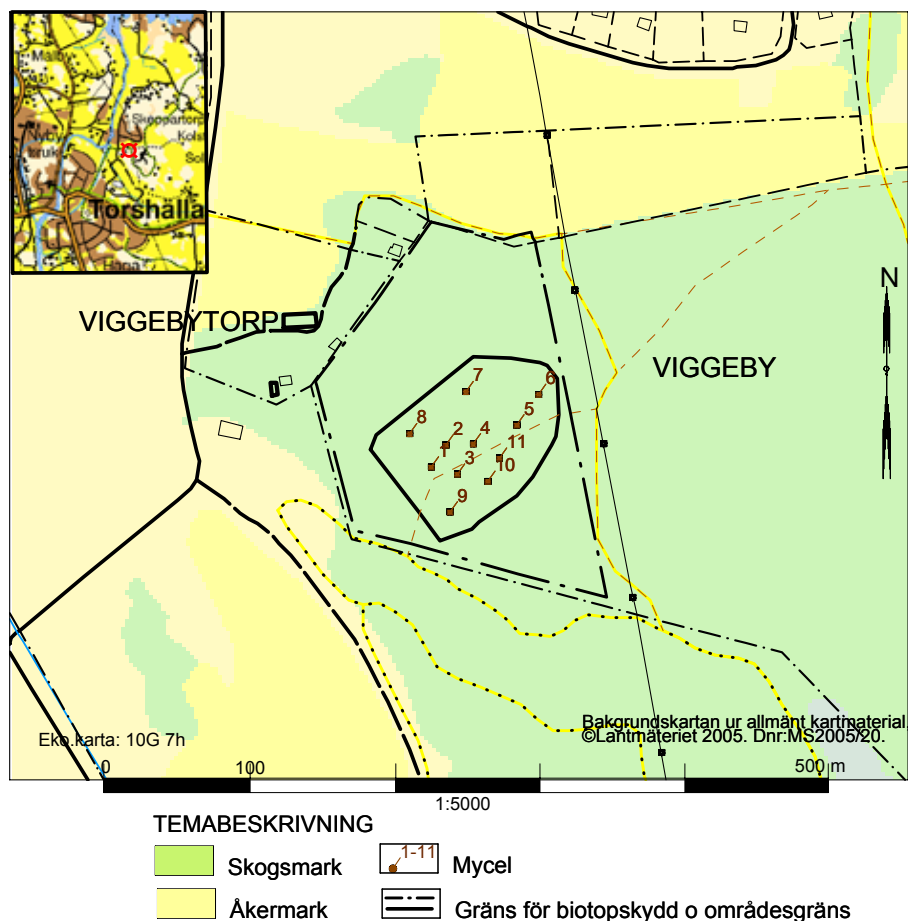
Marken är småkuperad, plan till något sluttande med ett underlag av sandigmoig storblockig morän.

Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns cirka 75 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-19 och då hittades 189 fruktkroppar på 11 mycel, inom ett område av cirka 0,75 hektar.

Först rapporterad av Bo Karlsson, Katrineholm 2002.

Skötselöslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 25

Lokalen ligger i Eskilstuna kommun Västermo socken Råby 5:1, 650 m nordnordöst Ralleslog.

Lokalen som är en nyckelbiotop biotopskyddades 1996 med en areal av 3,5 hektar. Grunden för skyddet var den stora artrikedomen. Skogen är en relativt likåldrig cirka 120 årig barrblandskog. Biotopen har även blivit ett Natura-2000 område. (NATURA-2000 LOGGA LÄGGS VID KARTAN!)

Marken är plan till något sluttande med ett underlag av sandigmoig morän.

Bombmurklan upptäcktes 2007 och inventeringen utfördes 2007-04-24 och då hittades 103 fruktkroppar på 10 mycel, inom ett område av cirka 3 hektar.

Först rapporterad av Mats Ottosson, Västermo 2007.

Skötsel­för­slag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella. Några bombmurklor växer utanför biotopskyddsområdet, varför detta borde utökas åt nordöst.

Lokal nr 26

Lokalen ligger i Eskilstuna kommun Barva socken Hössåker 1:1, 500 m nordväst Hössåker.

Lokalen biotopskyddades 2002 med en areal av 1,4 hektar och beskrevs som en nyckelbiotop eftersom även andra naturvärden finns i området. Skogen är en något olikåldrig 80-100 årig grandominerad skog med inslag av tall, asp och björk.

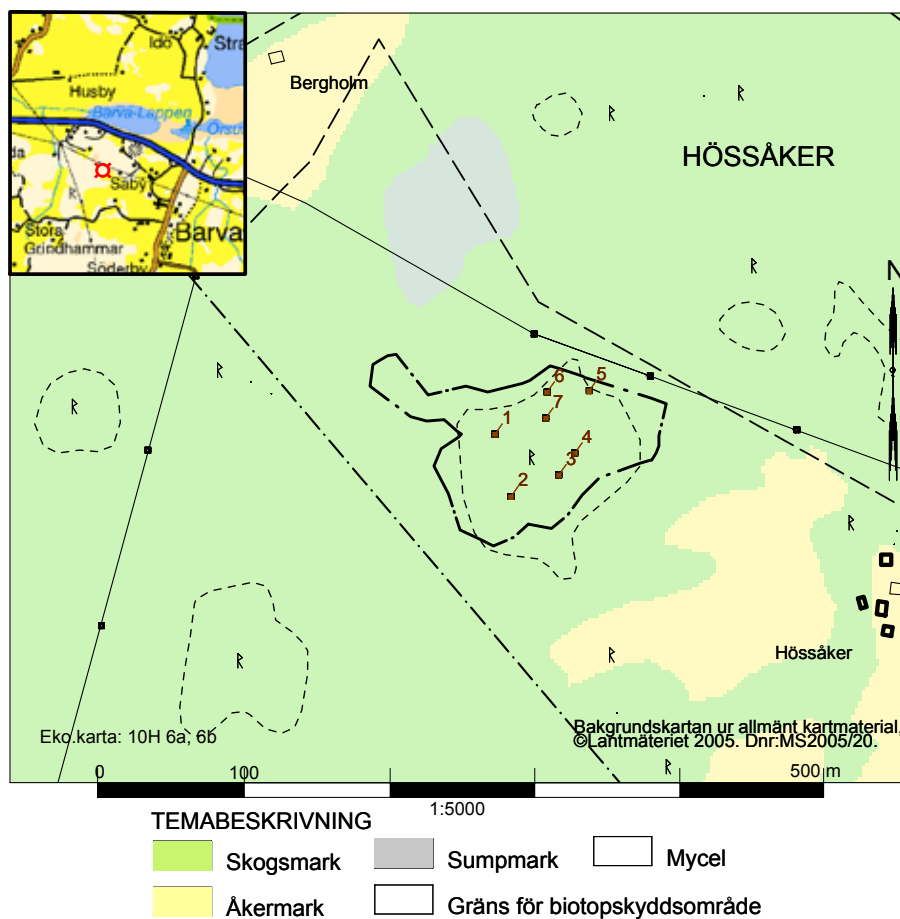
Marken är småkuperad plan till något sluttande med ett underlag av sandigmoig blockrik morän. Fornlämningar finns inom området.

Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns cirka 50 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-24 och då hittades 120 fruktkroppar på 7 mycel, inom ett område av cirka ett hektar.

Förstapporter av Bo Karlsson, Katrineholm 2002.

Skötselöverslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 27

Lokalen ligger i Eskilstuna kommun Barva socken Rosendal 1:1, 550 m sydöst Rosendal.

Lokalen är en vanlig produktionsskog med vissa andra naturvärden och domineras av en något olikåldrig 80-100 årig grandominerad skog med inslag av tall, asp och björk.

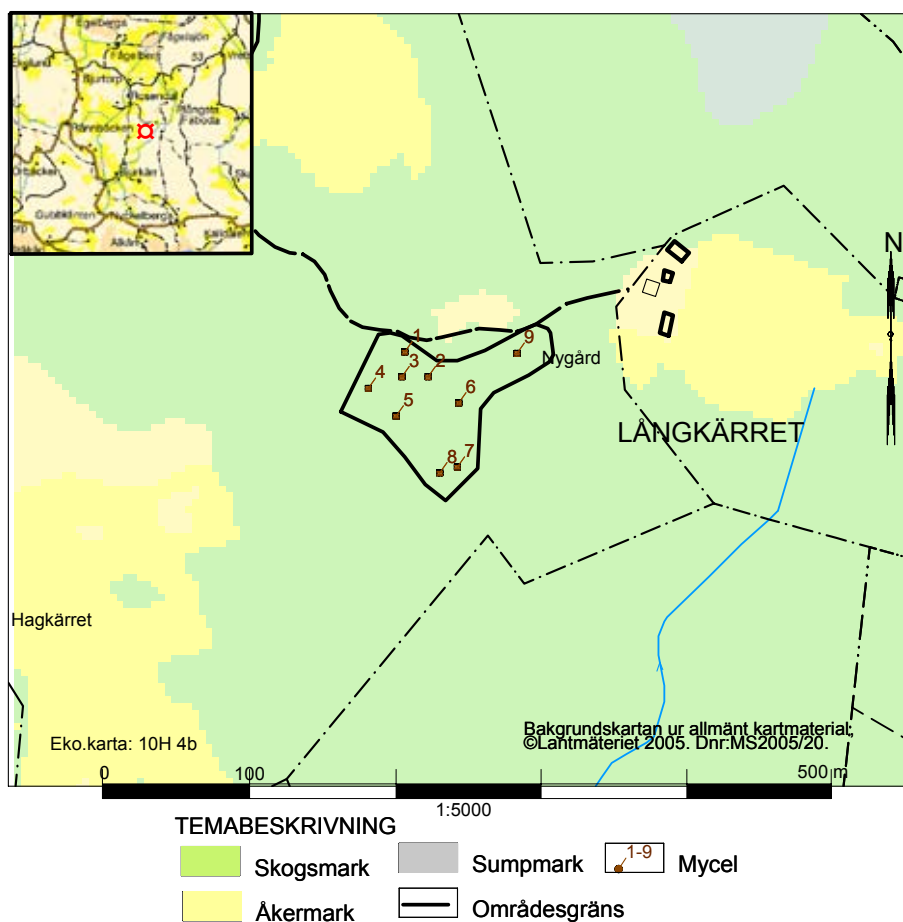
Marken är småkuperad plan till något sluttande med ett underlag av sandigmoig blockrik morän.

Bombmurklan upptäcktes 2005.

Inventeringen utfördes 2007-04-24 och då hittades 9 fruktkroppar på 9 mycel, inom ett område av cirka ett hektar.

Först rapporterad av Nils Danell, Södertälje/Barva 2005.

Skötsel­för­slag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella. Området är en potentiell nyckelbiotop.

Lokal nr 37

Lokalen ligger i Eskilstuna kommun Västermo socken Tovhulta 3:2, strax sydväst om Tovhulta stormosse.

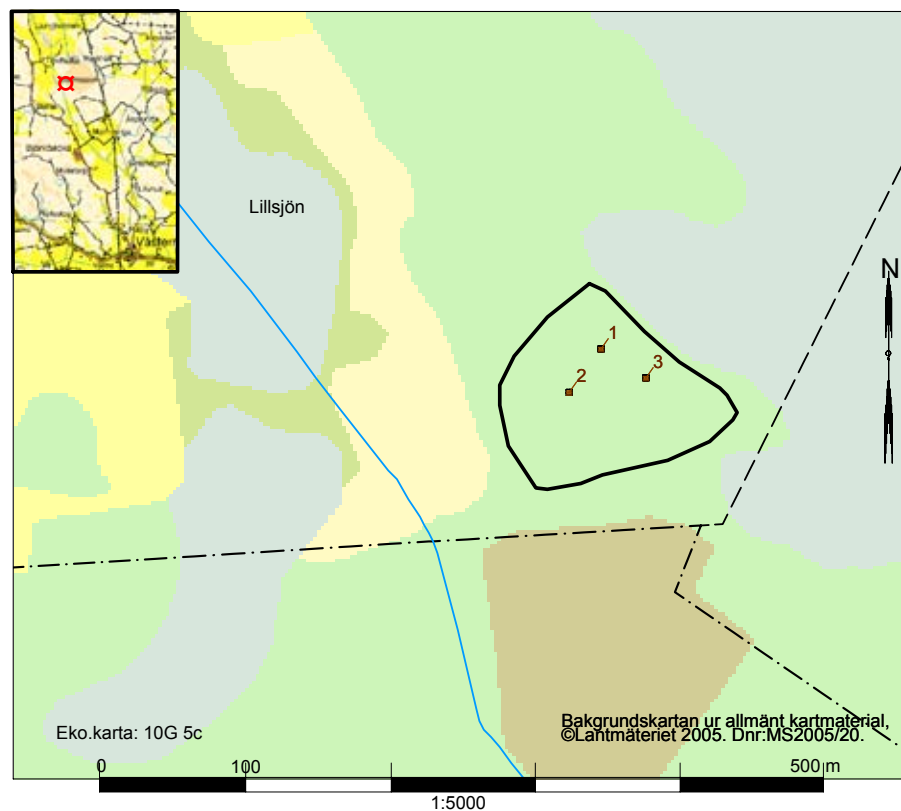
Lokalen är en vanlig gallrad 65-75 årig grandominerad produktionsskog, som gränsar mot mossen som är ett Natura 2000 område.

Marken är småkuperad med ett underlag av sandigmoig blockrik morän.

Bombmurklan upptäcktes 2007 och vid inventeringen hittades 125 fruktkroppar på 3 mycel, inom ett område av 0,1 hektar.

Först rapporterad av Markus Fredriksson, Nyköping 2007.

Skötselöförslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella. Tovhulta stormosse kommer att bli reseruat inom ca 2 år och då kommer den låga åsryggen med bombmurklar med i reseruatet.

TEMABESKRIVNING

Skogsmark	Övrig mark	Mycel
Åkermark	Sumpmark	Områdesgräns

Äldre lokaler i Eskilstuna k:n, som inte är inventerade:

Öja sn vid Stora Sundby, karta 10G 4d, 11/5 1950, C. Eberstein.

Västermo sn vid Löten, karta 10G 4c, 2/ 1937, C. Mörner.

Flens kommun

Lokal nr 7

Ligger i Flens kommun Mellösa socken på Harpsund 5:1, 250 m västnordväst om skogsjön L:a Maln.

Lokalen är en nyckelbiotop utan något formellt skydd. Skogen domineras av olikåldrig, 50-125-årig grandominerad skog med inslag av tall.

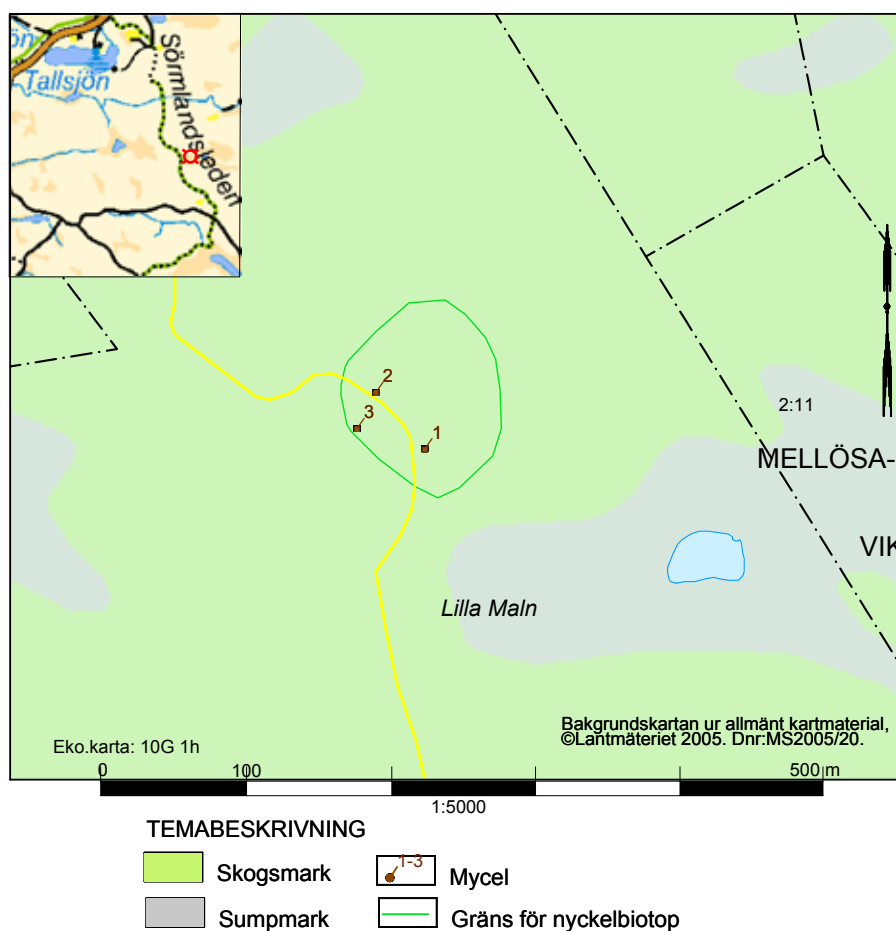
Marken är plan på sandigmoig morän. I det ena mycelet är underlaget blandat med kolstybb från en tidigare kolmila (kolrester efter kolning kallas kolstybb och platsen för kolmilen kallas kolbotten).

Bombmurklan hittades på 1990-talet av vandrare på Sörmlandsleden.

Inventeringen utfördes 2007-04-10 och totalt hittades 21 fruktkroppar fördelade på 3 mycel inom ett område av cirka 0,5 hektar.

Först rapporterad av Rolf Pettersson, Flen 1992.

Skötselöförslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella. Området har även andra höga naturvärden och borde få ett formellt skydd.

Lokal nr 8

Ligger i Flens kommun dels i Mellösa socken, dels i Flens församling på fastigheterna Stora Åtorp 2:1 och Orrhammar 1:1, söder och sydväst om Stockfjärden.

Lokalen biotopskyddades 2002 samma år som bombmurklan hittades. Den är beskriven som en nyckelbiotop eftersom även andra naturvärden finns i området.

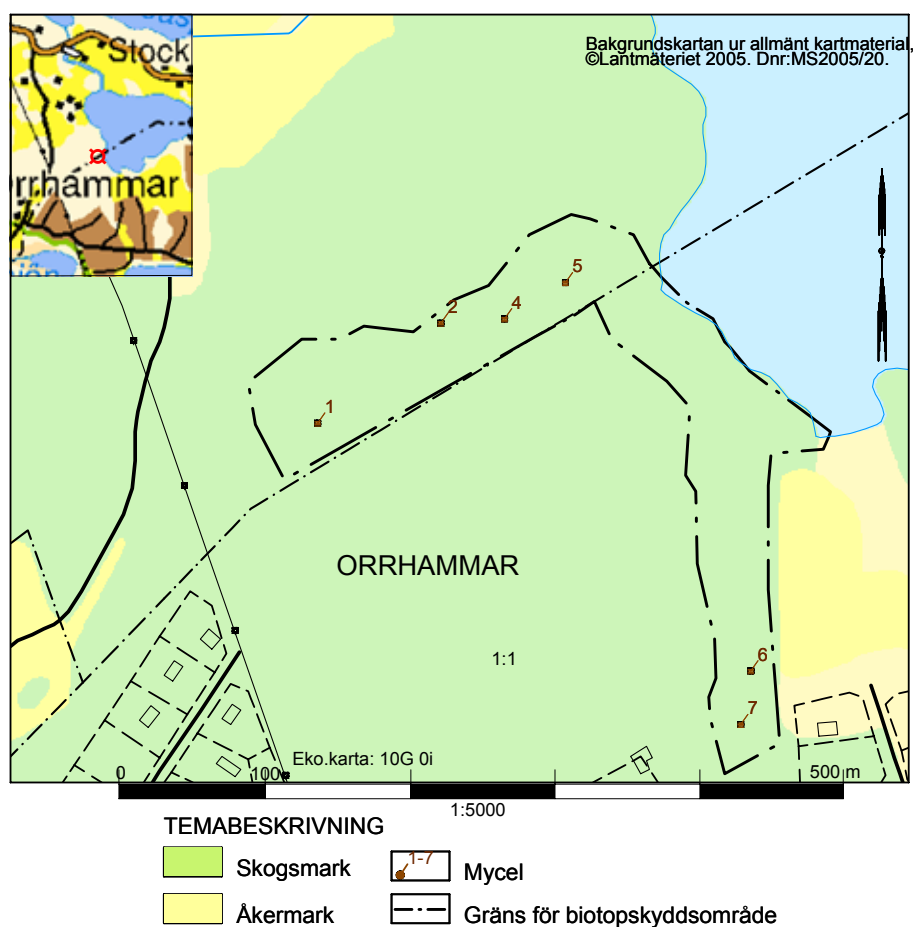
Marken sluttar i den västra delen brant ner mot en liten bäck, medan den sydöstra delen är mindre kuperad. Underlaget är sandigmoig morän.

Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns cirka 75 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-10 och totalt hittades 31 fruktkroppar fördelade på 7 mycel inom ett område av cirka 2 hektar.

Först rapporterad av Hans Engdahl, Vrena och Bo Karlsson, Katrineholm 2002.

Skötselöslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 13

Lokalen ligger i Flens kommun L:a Malma socken Gorgnäs 1:4, 175 m östnordöst Nysätter.

Lokalen är en cirka 90-årig grandominerad produktionsskog med inslag av tall. Skogen har varit orörd sedan länge men ett nytt hygge togs upp 2005 alldeles intill lokalen där bombmurklan växer. Därefter har en del granar stormfällts så att skogen har glesnat.

Marken är plan till svagt sluttande med ett underlag av sandigmoig morän.

Bombmurklan uppträcktes 2002 och då fanns 19 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-12 och då hittades totalt 4 fruktkroppar på 2 mycel inom ett område av cirka 0,1 hektar.

Först rapporterad av Ingmar Holmåsen, Malmköping 2002.

Skötsel förslag En vindfällad gran som ligger rakt över växtplatsen borde tas bort. I övrigt är inga biotopförbättrande åtgärder aktuella.

Lokal nr 15

Lokalen ligger i Flens kommun, dels i L:a Malma socken på Grinda 2:9, dels i Mellösa socken på Remna 1:2, cirka 150 sydväst om Gransjön.

Lokalen är en nyckelbiotop, som har biotopskyddats på grund av andra naturvärden 1999. Biotopskyddsområdet är 3,4 hektar och skogen domineras av 70-110-åriga granar med inslag av tall, sälg och björk.

Marken sluttar mer eller mindre brant ner mot en bäck med ett underlag av sandigmoig blockrik morän.

Bombmurklan upptäcktes 2002 med ca 50 fruktkroppar under en gran men vidare undersökning gjordes inte då.

Inventeringen utfördes 2007-04-12 och totalt hittades 212 fruktkroppar på 4 mycel inom ett område av cirka 0,5 hektar. En mindre del av bombmurklorna växer utanför biotopskyddsområdet.

Först rapporterad av Bo Karlsson, Katrineholm 2002.

Skötsel förslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella, men biotopskyddet borde utökas i den sydvästra delen.

Lokal nr 18

Lokalen ligger i Flens kommun Helgesta socken Svalängen 1:3, cirka 675 m sydsydväst Ällmora.

Lokalen är en nyckelbiotop utan något formellt skydd och bevuxen med en olikåldrig, 30-120 årig grandominerad skog med inslag av tall, asp, björk och sälg.

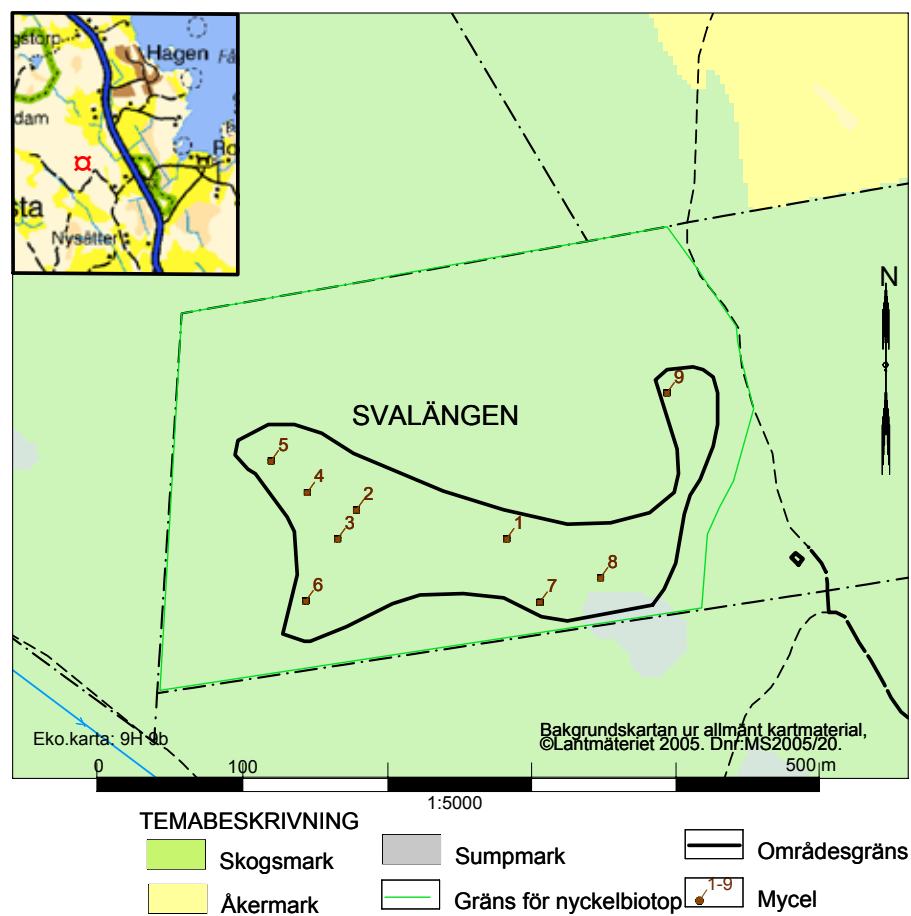
Marken är plan till något sluttande med ett underlag av sandig moigmorän.

Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns cirka 50 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-17 och totalt hittades 186 fruktkroppar på 9 mycel inom ett område av cirka 3 hektar.

Först rapporterad av Rolf Olsson, Sparreholm 2002.

Skötselöverslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 19

Lokalen ligger i Flens kommun Helgesta socken Oppeby 1:2 Ällmora, 325 m sydväst Ällmora.

Lokalen biotopskyddades 2004. Den är beskriven som en nyckelbiotop eftersom även andra naturvärden finns i området. Området domineras av en olikåldrig 75-100 årig granskog med inslag av tall och björk.

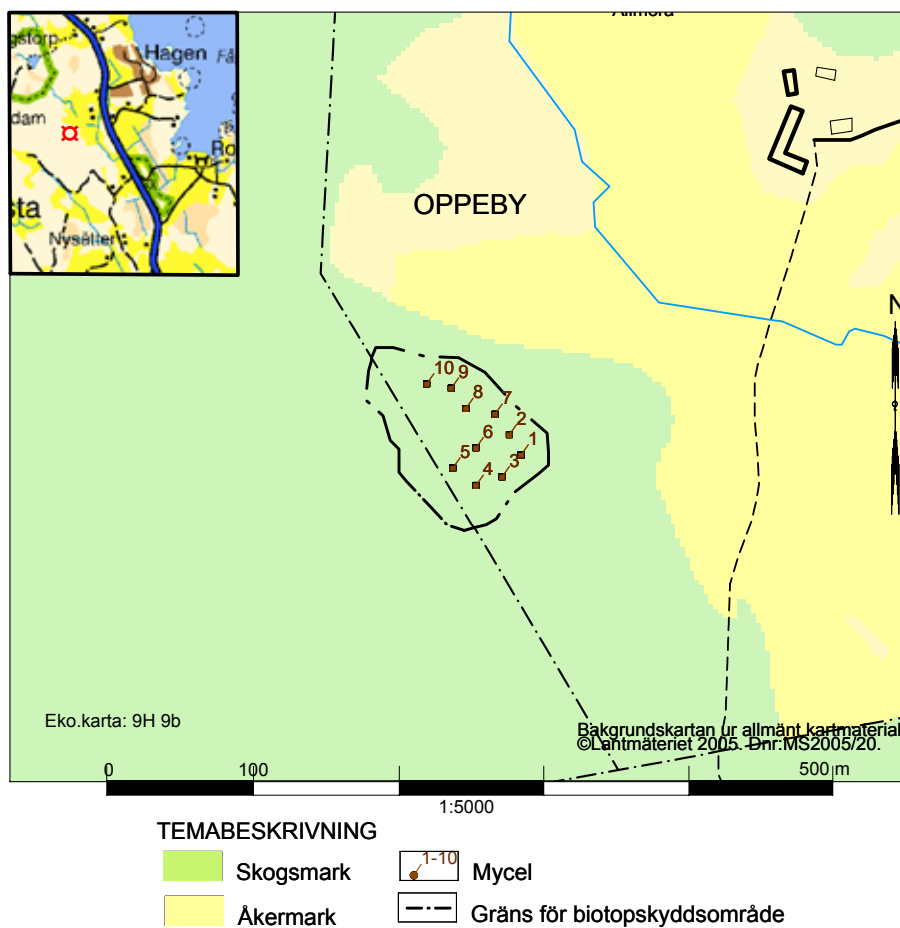
Marken är sluttande med ett underlag av sandigmoig morän.

Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns cirka 400 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-17 och totalt hittades 335 fruktkroppar på 10 mycel inom ett område av 0,8 hektar.

Först rapporterad av Rolf Olsson, Sparreholm 2002.

Skötselöförslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella, utom att vildsvinspopulationen borde minskas eftersom de har bökat upp marken på en del ställen.

Lokal nr 20

Lokalen ligger i Flens kommun Mellösa socken Kramnäs 3:1 och 3:6, cirka 350 m norr om Torsängen.

Ursprungslokalen ligger i en nyckelbiotop men en del nyupptäckta bombmurklor ligger en bit utanför. Området domineras av 70-110 årig granskog med ett inslag av tall, björk och rönn.

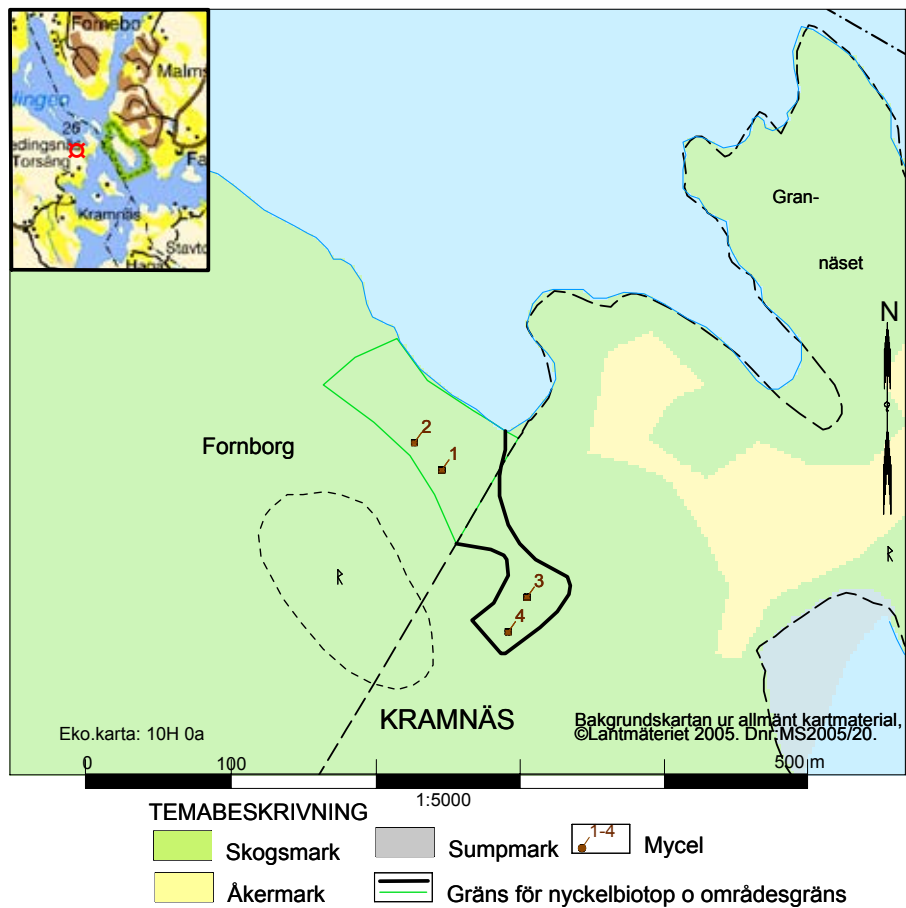
Marken är delvis en stark sluttning med ett underlag av blockrik sandigmoig morän.

Bombmurklan upptäcktes 2006 och då fanns cirka 50 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-17 och totalt hittades 74 fruktkroppar på 4 mycel, inom ett område av cirka 0,5 hektar.

Först rapporterad av Bo Törnqvist, Stockholm 2006.

Skötselåtgärder Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 22

Lokalen ligger i Flens kommun Bettna socken Rallersta 1:1, 400 m norr Gatstugan. Lokalen är en vanlig 45-60 årig grandominerad produktionsskog med ett litet inslag av tall.

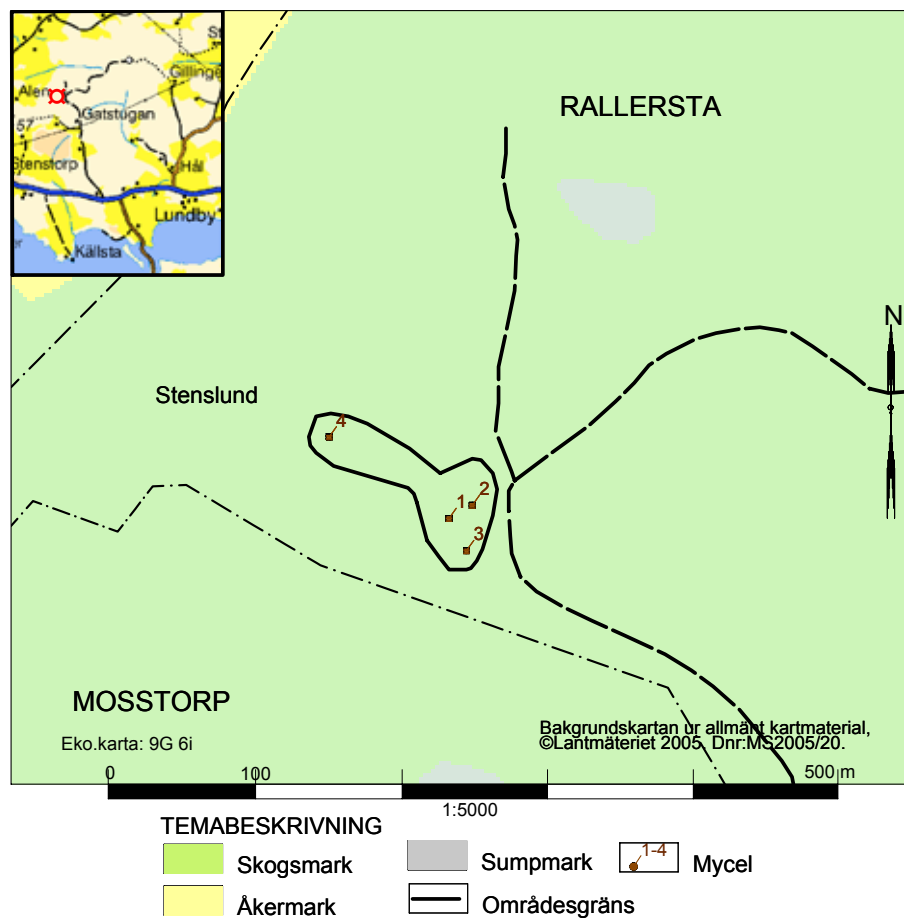
Marken är plan till något sluttande med ett underlag av sandigmoig delvis blockrik morän.

Bombmurklan upptäcktes 2005 och då fanns cirka 25 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-18 och då hittades 66 fruktkroppar på 4 mycel, inom ett område av cirka 0,5 hektar.

Först rapporterad av Bo Persson, Stockholm 2005.

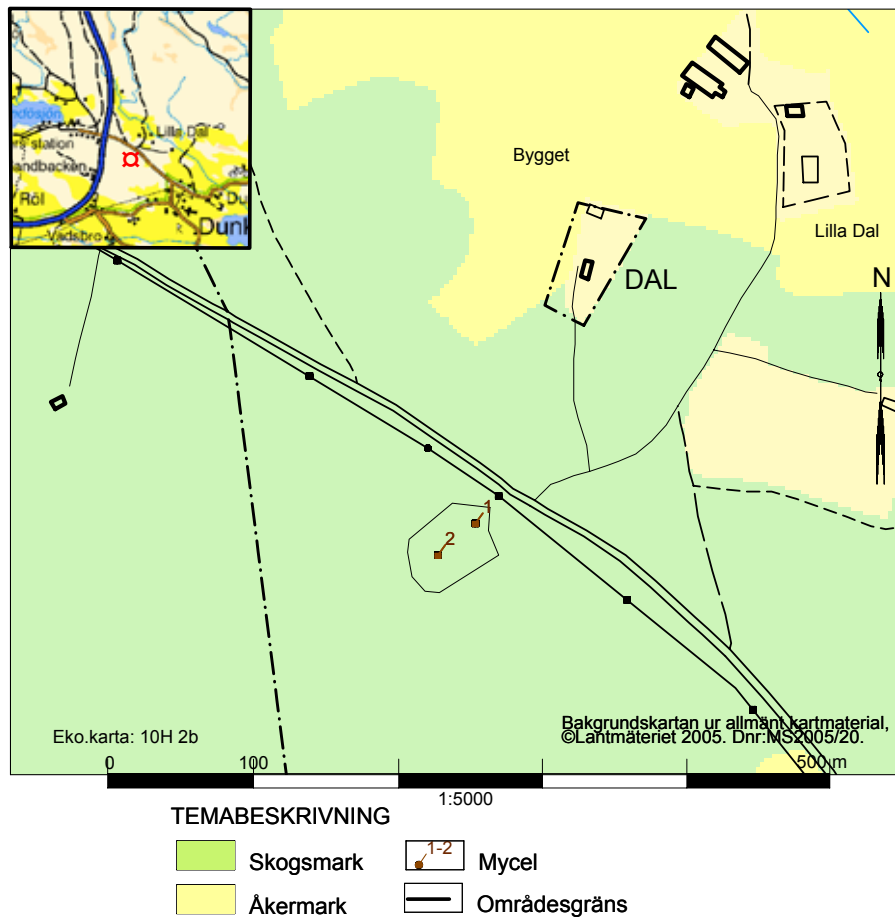
Skötselöförslag Inga biotopförbättrande är aktuella.

Lokal nr 28

Lokalen ligger i Flens kommun Dunkers socken Bygget 1:1, 350 m sydväst L:a Dal.
Lokalen är en vanlig 50-70 årig grandominerad produktionsskog med inslag av tall.
Marken är plan med ett underlag av sandig morän (isälvsmaterial).
Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns 92 fruktkroppar.
Inventeringen utfördes 2007-04-25 och då hittades 19 fruktkroppar på 2 mycel, inom ett område av cirka 0,1 hektar.
Först rapporterad av Ingmar Holmåsén, Malmköping 2002.

Skötselöverslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 29

Lokalen ligger i Flens kommun Dunkers socken Ökna 1:5, 500 m söder Lindsved. Del av lokalen är en vanlig planterad, röjd och gallrad cirka 45 årig granskog och en del är ett cirka 100 årigt grandominerat bestånd med inslag av tall. Områdena är produktions-skog (se figur 3).

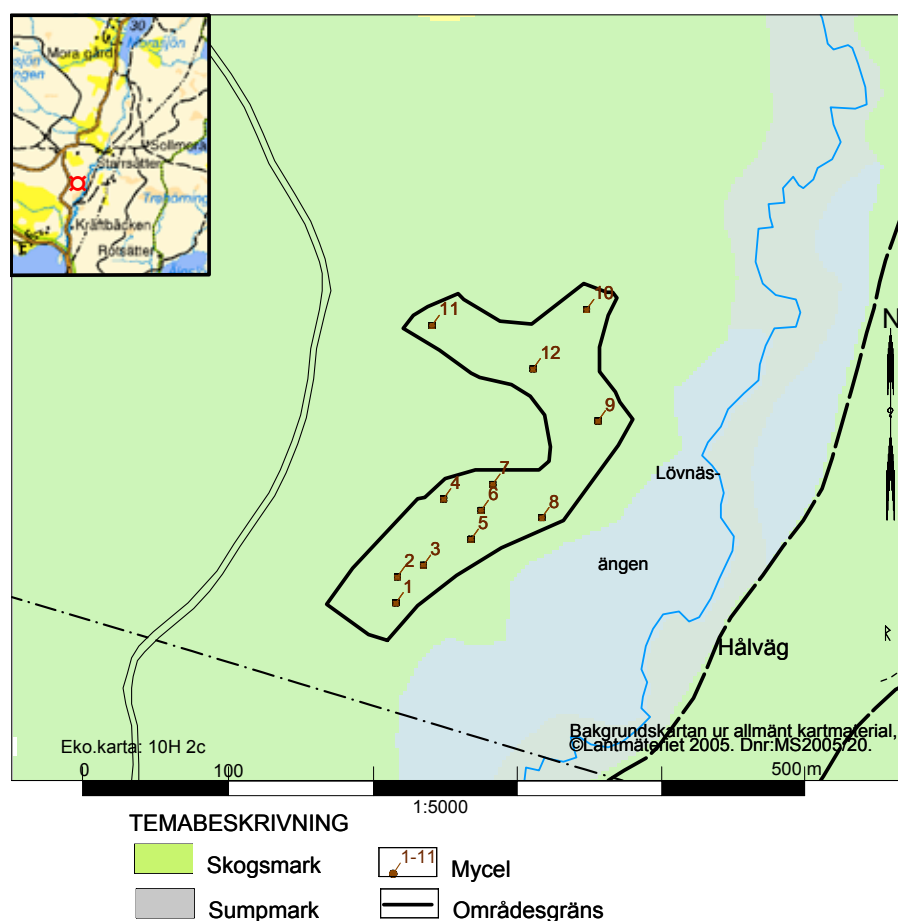
Marken är delvis brant i den yngre delen och något sluttande i den äldre delen med ett underlag av isälvsmaterial till sandigmoig morän.

Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns flera hundra fruktkroppar (Ingmar Holmåsen).

Inventeringen utfördes 2007-04-25 och då hittades 664 fruktkroppar på 12 mycel, inom ett område av cirka 2 hektar.

Först efter tips av en svamplockare 1995 och sedan rapporterad av Viking Olsson, Nyköping 2002.

Skötselöslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 30

Lokalen ligger i Flens kommun Helgesta socken Ådö 1:1, sydöstra delen av Hornskogen.

Lokalen är en cirka 100 årig grandominerad skog med inslag av tall, asp och björk. Den ligger inom ett område, som planeras bli naturreservat inom ca 5 år.

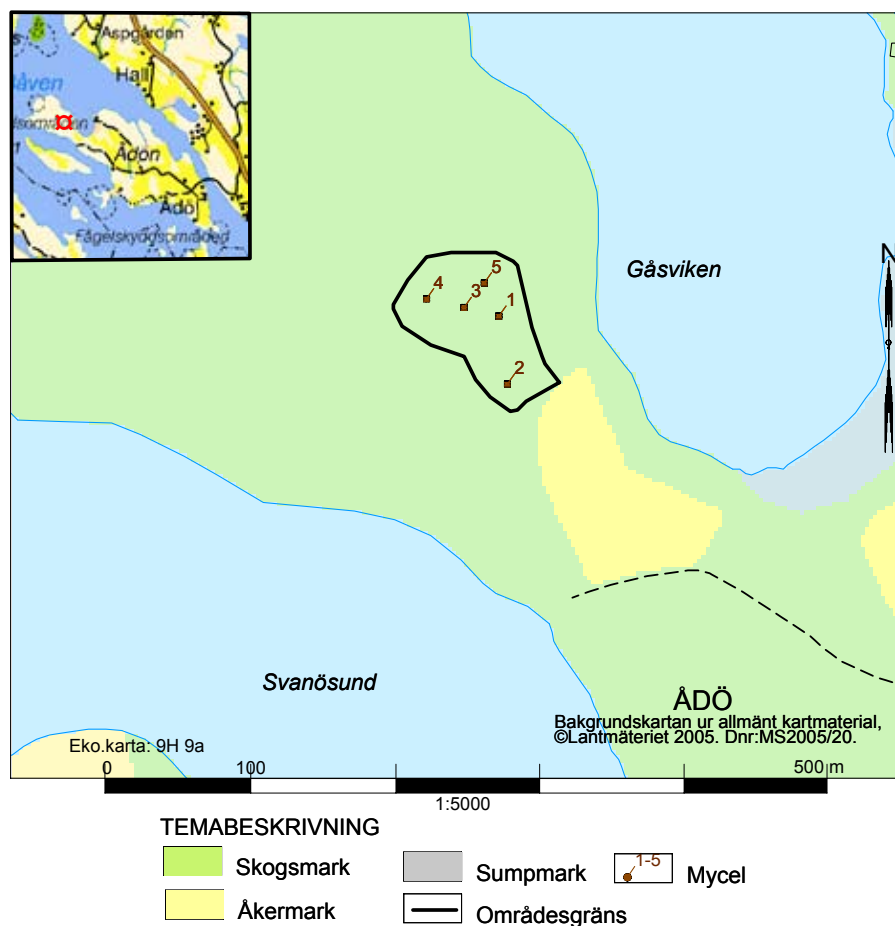
Marken är plan till något sluttande med ett underlag av basisk sandigmoig morän.

Bombmurklan upptäcktes 1966 av Ingmar Holmåsén och en bild av en bombmurkla finns i Ryman-Holmåséns Svampbok. 2002 fann Ingmar drygt 100 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-25 och då hittades 18 fruktkroppar på 5 mycel, inom ett område av cirka 0,5 hektar.

Först rapporterad av Ingmar Holmåsén, Malmköping 1966.

Skötsel­förslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella. Möjligen skulle granungskogen röjas och gallras där bombmurklor fanns tidigare.

Lokal nr 14

Lokalen ligger i Flens kommun Dunkers socken Sundby 2:6, 225 m öster om L:a Barrsjön.

Lokalen var en cirka 80-årig granskog, som avverkades 2005 och är nu ersatt av 4-åriga granplantor efter att hygget markberetts.

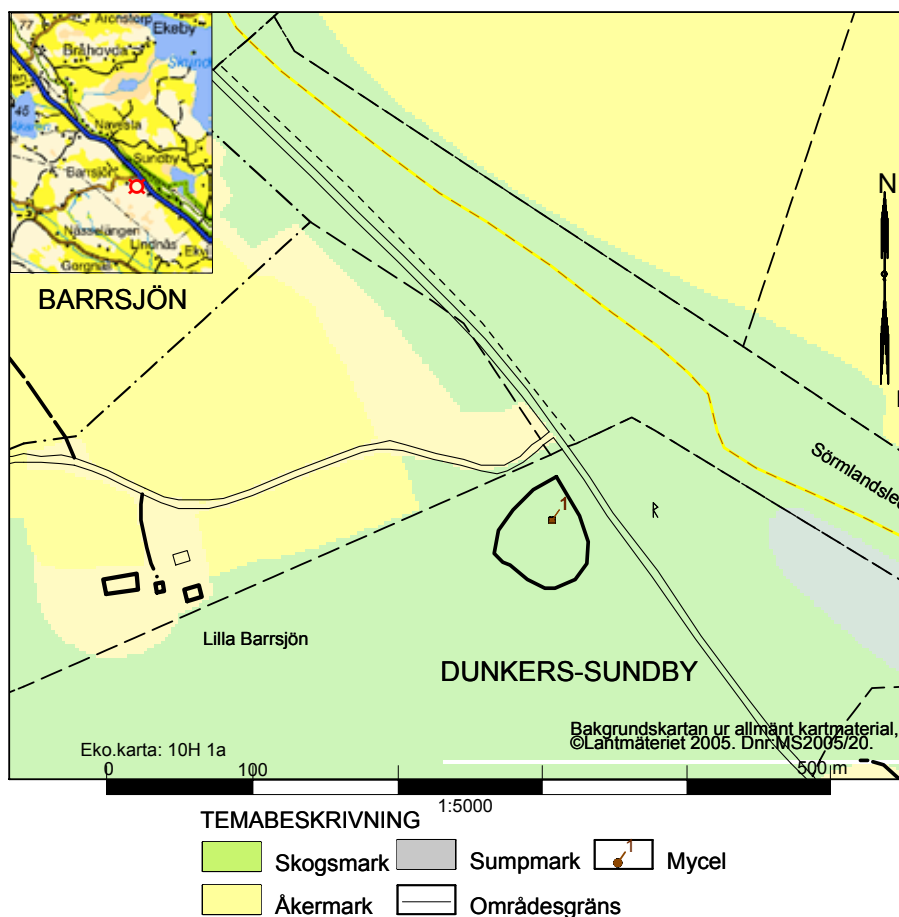
Marken är något sluttande med ett underlag av sandigmoig morän.

Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns cirka 30 fruktkroppar inom ett litet område cirka 50 m sydsydväst vägskalet i en sluttning.

Inventeringen utfördes 2007-04-12 och inga fruktkroppar hittades inom ett område av cirka 0,1 hektar.

Först rapporterad av Ingmar Holmåsén, Malmköping 2002.

Skötselöverslag Invänta att granplantorna etableras och sedan sköta skogen så att ett nytt granbestånd växer fram.

Äldre lokaler i Flens kommun, som inte är besökta:

Hyltinge sn i Henardalens NR, Karta 10h 1b, 5/5 1928 L.Malm, C Mörner 1930

Blacksta sn Ekenäs gård, karta 09G 7j, maj 1903 M. Fähræus

Lilla Malma vid Malmakvarn, karta 10H 1a (3d), 5/5 1937 K.G. Ridelius

Årdala Oxbrobergen, karta 09H 8c, 21/3 2000 Dan Olofsson

Katrineholms kommun

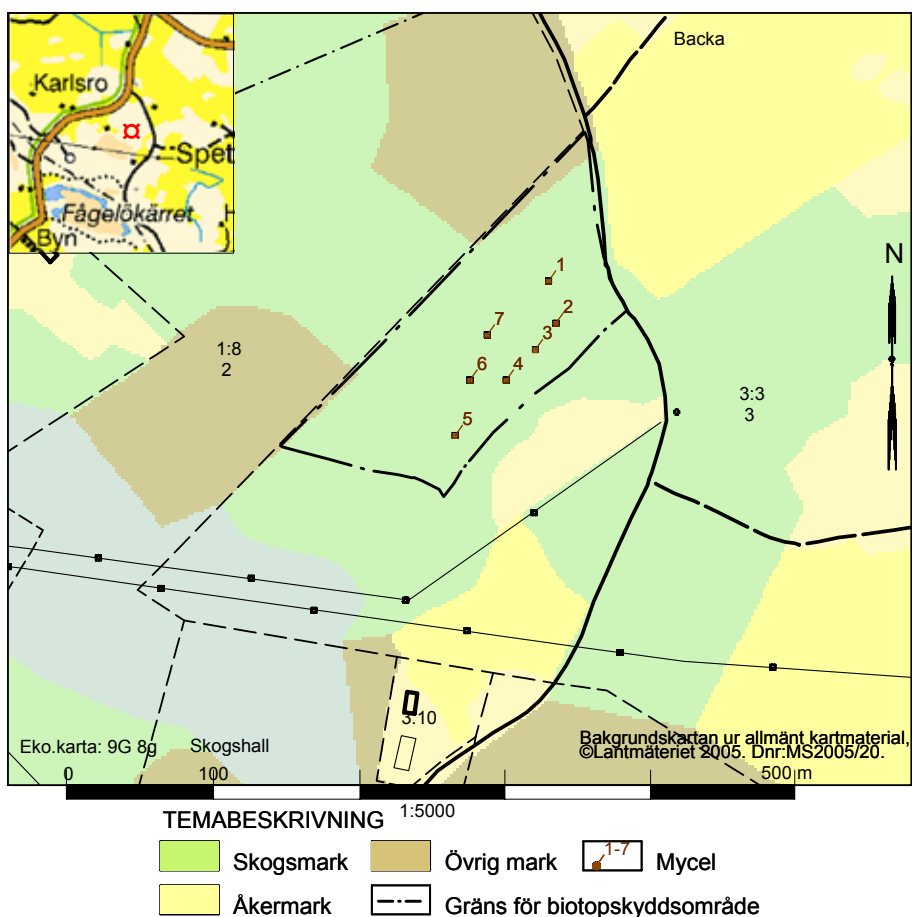
Lokal nr 3

Ligger i Katrineholms kommun Lerbo socken Speteby 3:3, 250 m sydsydväst Backa. Lokalen är biotopskyddad sedan 2002 samma år som bombmurklor hittades. Området har även andra naturvärden och har registrerats som en nyckelbiotop. Skogen domineras av cirka 110 årig olikåldrig granskog med inslag av tall. Marken är relativt plan och jordarten är främst sandigmoig morän. Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns cirka 120 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-03 och totalt hittades 222 fruktkroppar fördelade på 7 mycel inom biotopskyddsområdet som är 2,3 hektar. Vildsvin har bökat här och där i området och en del bombmurklor kan ha spolierats.

Först rapporterad av Dan Olofsson, Norrköping 1999 (cirka 60 fruktkroppar).

Skötselåtgärder Inga skötselåtgärder behöver göras. Vildsvinspopulationen borde minskas.

Lokal nr 5

Ligger i Katrineholms kommun Stora Malms socken Malmsheden 2:1, 320 m norr om Sägmon.

Lokalen består av en grupp drygt 100-åriga mycket grova granar i en vanlig produktions-skog. Runt omkring domineras skogen av tall.

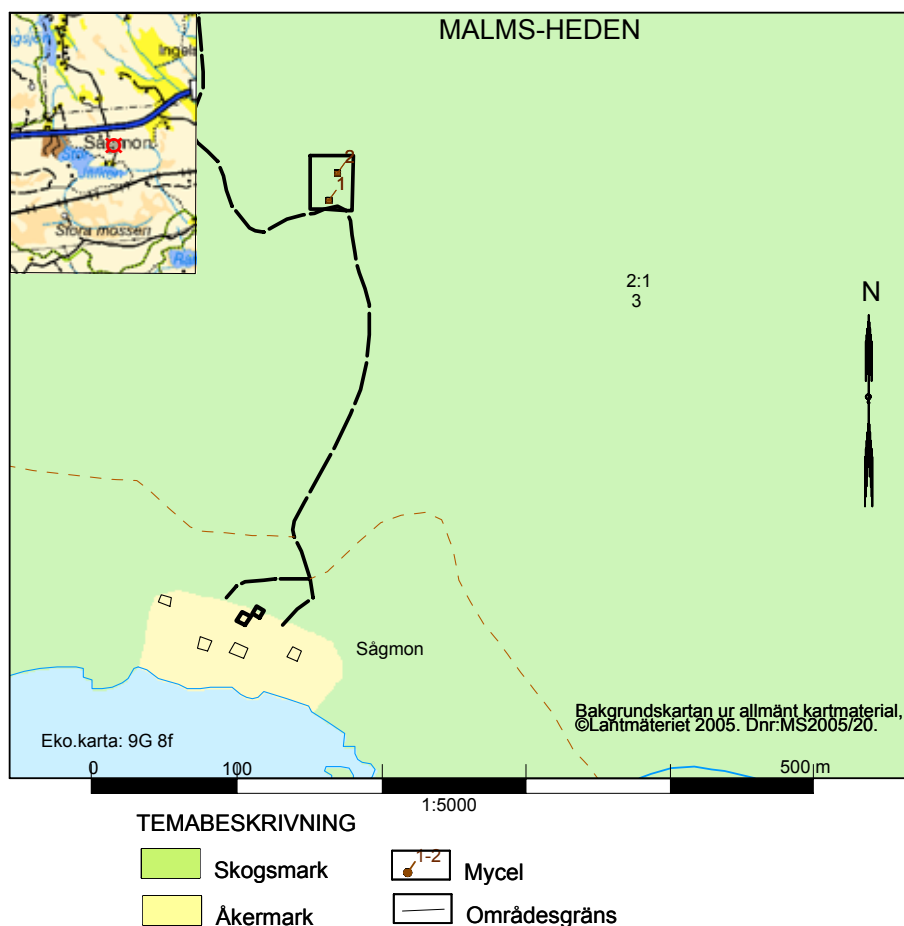
Marken är relativt plan på sandig moigmorän blandad med kolstybb på en stor kolbot-ten.

Bombmurklan upptäcktes 2006 och då fanns cirka 25 fruktkroppar, varav de flesta växte på och omkring kolbotten.

Inventeringen utfördes 2007-04-05 och totalt hittades 53 fruktkroppar fördelade på 2 mycel inom ett område på 0,05 hektar.

Först rapporterad av Marcus Hupca, Björkvik 2006.

Skötselöverslag Om bombmurklorna skall överleva måste granarna lämnas kvar vid en snar avverkning av omgivande skog. Risken är då stor att granarna blåser omkull och vänder upp och ner på kolbotten.

Lokal nr 6

Ligger i Katrineholms kommun Stora Malm socken Ericsberg 1:1, 250 m västsydväst Kårtorps soldattorp.

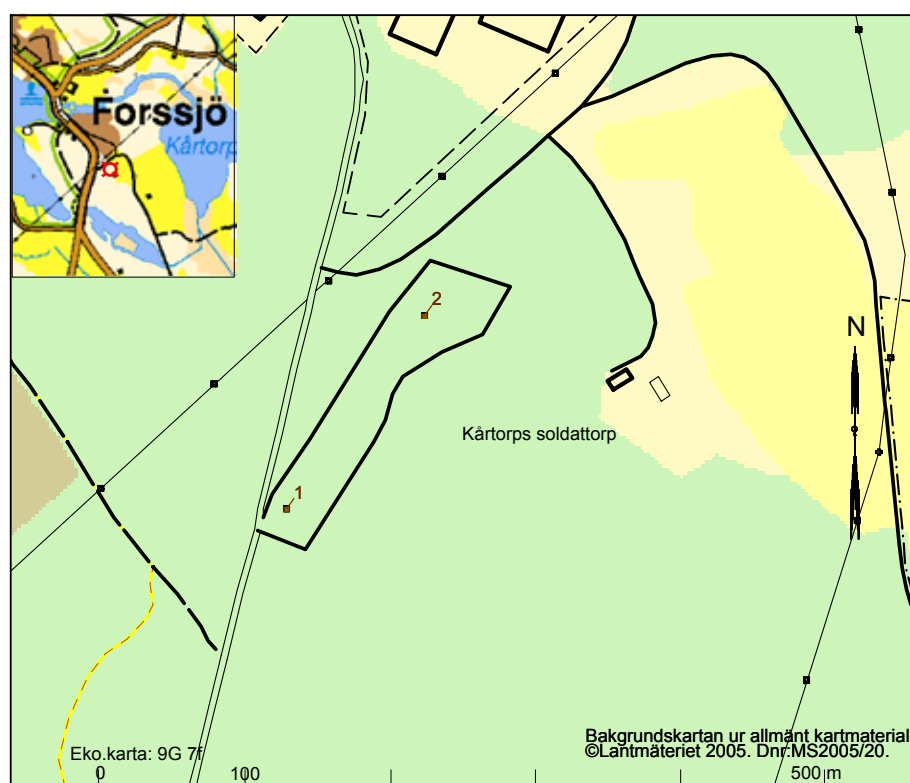
Lokalen är en vanlig cirka 80-årig grandominerad produktionsskog med inslag av tall och björk.

Marken är svagt sluttande på sandigmoig morän.

Bombmurklan upptäcktes 2007-04-10 och inventeringen gjordes samma dag. Totalt hittades 42 fruktkroppar fördelade på 2 mycel inom ett område av cirka ett hektar. I området finns gott om vildsvin, som har bökat runt en hel del.

Först rapporterad av Bo Karlsson, Katrineholm 2007.

Skötsel­förslag Vid en avverkning kan försök göras att lämna kvar en dunge, åtminstone vid mycelet närmast vägen. För övrigt är risken stor att träden kommer att stormfällas.

TEMABESKRIVNING

Skogsmark	Övrig mark	Mycel
Åkermark	Områdesgräns	

Lokal nr 17

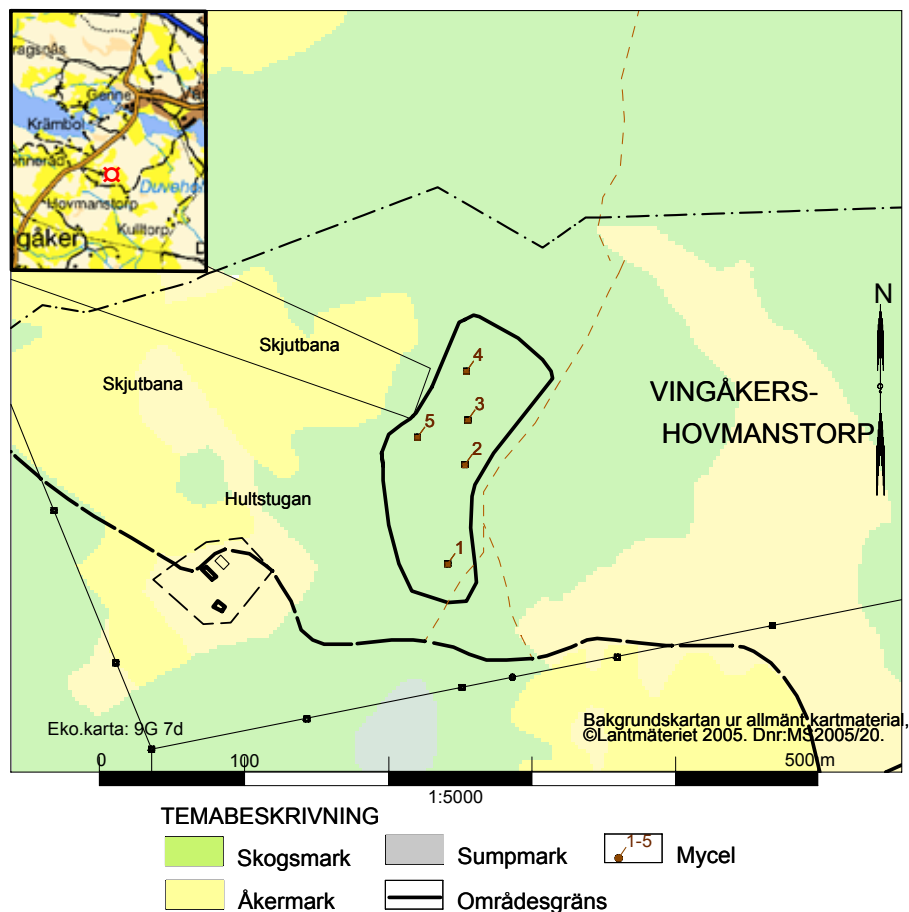
Lokalen ligger i Katrineholms kommun Ö:a Vingåkers socken Hovmanstorp 1:8, 175 m nordöst Hultstugan.

Lokalen är en 40-60 årig grandominerad produktionskog, som är gallrad och skött. Marken är plan till svagt sluttande med ett underlag av basisk sandigmoigt lerig morän. Bombmurklan upptäcktes 2002 av en svamplockare. Kerstin Gabriellsson har under våren 2007 hittat drygt 260 fruktkroppar.

Vid inventeringen som utfördes 2007-04-16 hittades totalt 176 fruktkroppar fördelat på 5 mycel inom ett område av cirka 0,7 hektar. Fruktkropparna var upptorkade och många såg ut som russin vilket bidrog till att inte alla återfanns. Dessutom påträffades förra årets relikter av fyrflikig jordstjärna och luddticka i området.

Först rapporterad en svamplockare gm Kerstin Gabriellsson, Katrineholm 2002.

Skötselåtgärder Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 24

Lokalen ligger i Katrineholms kommun Floda socken Österby 2:1, 400 m sydöst Österby.

Lokalen biotopskyddades 2003 med en areal av 2,3 hektar och beskrevs som en nyckelbiotop eftersom även andra naturvärden finns i området. Skogen är något olikåldrig 75-85 årig grandominerad skog med inslag av tall, asp och björk.

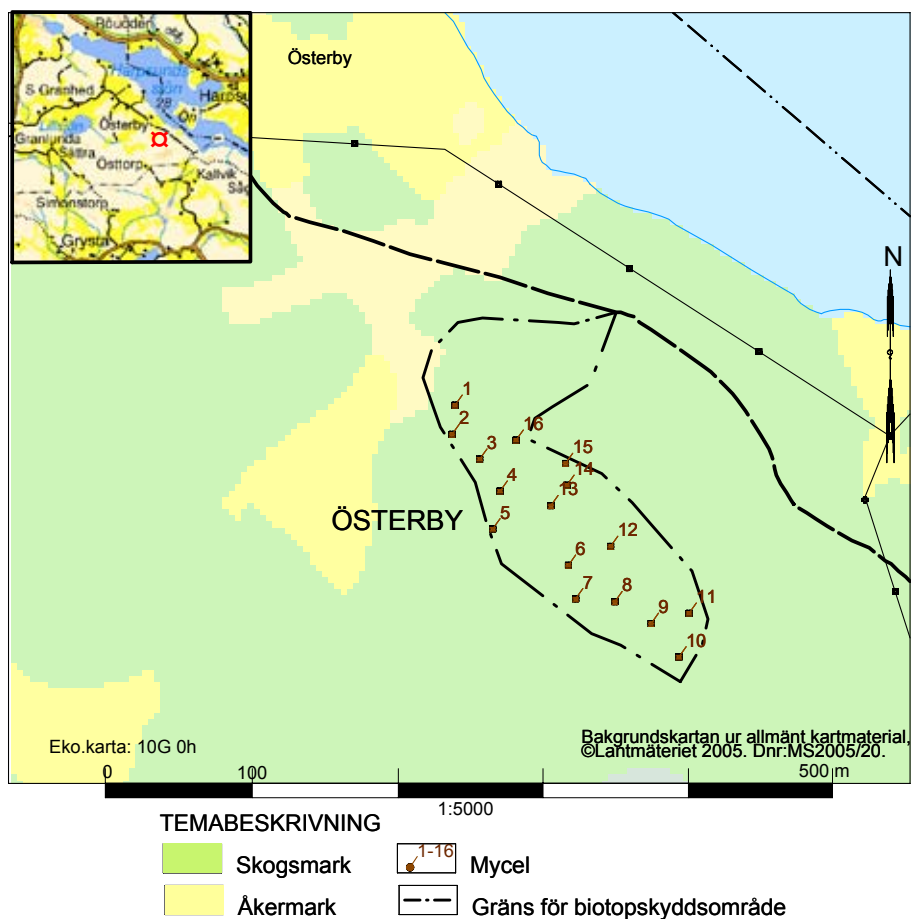
Marken är plan till något sluttande med ett underlag av sandigmoig blockrik morän.

Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns cirka 175 fruktkroppar. Nils Carlborg upptäckte förekomst av bombmurklor i området veckan före jul 2006 och räknade då in cirka 300 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-23 och då hittades 102 fruktkroppar på 16 mycel inom ett område av cirka 2 hektar.

Först rapporterad av Nils Carlborg, Nyköping 2002.

Skötselöverslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 34

Lokalen ligger i Katrineholms kommun Lerbo socken Gotthardsberg 2:7, 700 m väst-nordväst Gotthardsberg.

Lokalen är en vanlig gallrad grandominerad 50-90 årig produktionsskog med ett litet inslag av tall och björk.

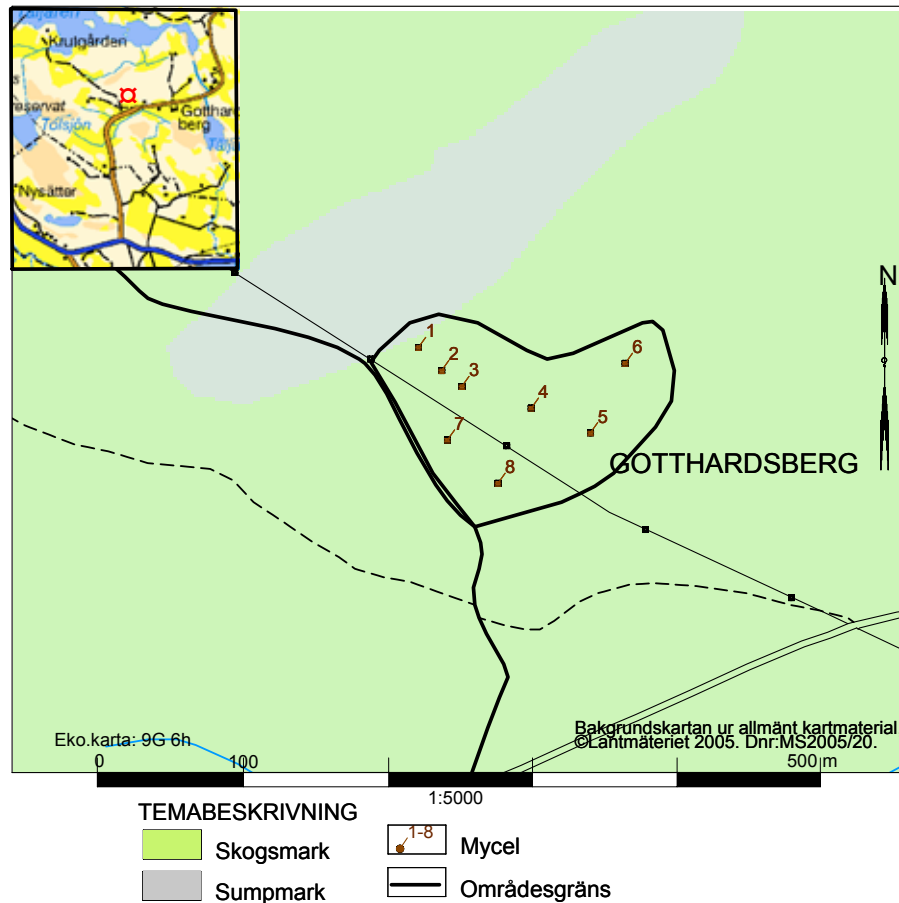
Marken är plan till svagt sluttande med ett underlag av sandigmoig morän med enstaka stora block.

Bombmurklan upptäcktes 2006 av en svamplockare.

Inventeringen utfördes 2007-04-27 och då hittades 689 fruktkroppar på 8 mycel, inom ett område av cirka 2 hektar.

Först rapporterad av en svamplockare gm Bo Karlsson, Katrineholm 2007.

Skötselöförslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella. I övrigt bör vildsvinspopulationen hållas i schack.

Lokal nr 35

Lokalen ligger i Katrineholms kommun Ö:a Vingåkers socken Sjöholm 2:2, 450 m väst-sydväst Sjöholms skola.

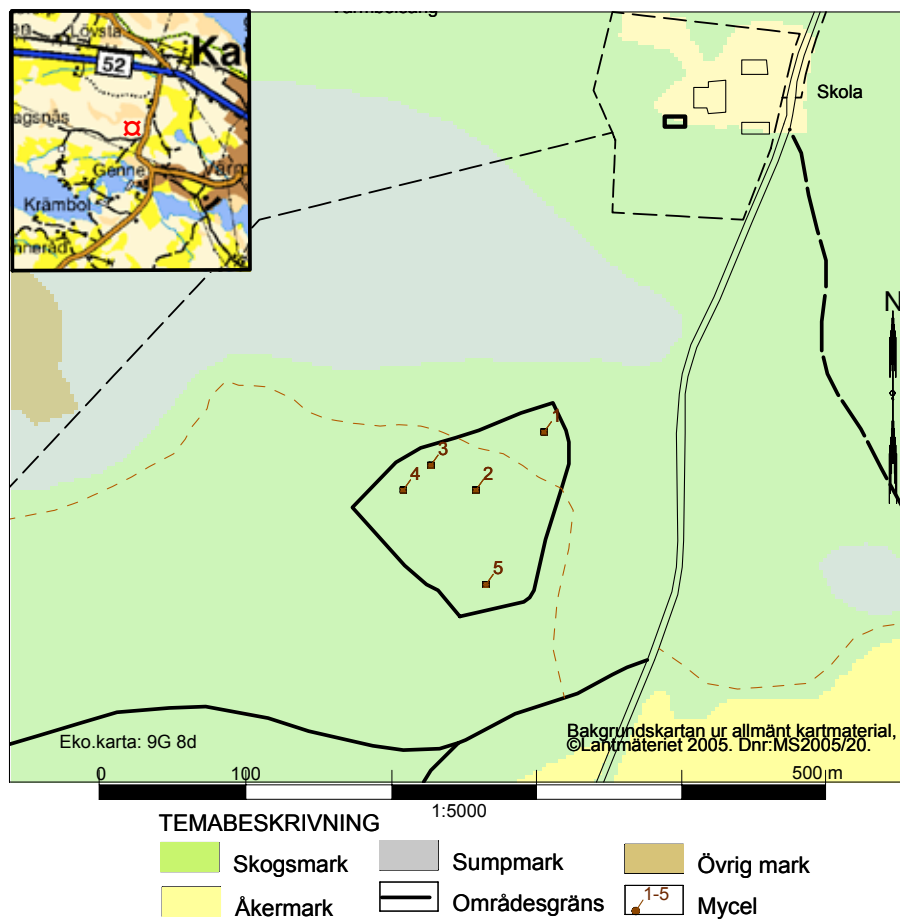
Lokalen är en vanlig gallrad grandominerad 55-65 årig produktionsskog.

Marken är plan till något sluttande med ett underlag av sandigmoig delvis blockrik morän.

Bombmurklan upptäcktes 2007 och inventeringen utfördes 2007-05-15 och då hittades 20 fruktkroppar på 5 mycel, inom ett område av cirka ett hektar.

Först rapporterad av Kerstin Gabrielsson, Katrineholm 2007.

Skötselöslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 4

Ligger i Katrineholms kommun Stora Malms socken Ericsberg 1:1, 750 m väster om Grindberga.

Lokalen är (var) en vanlig cirka 100-årig grandominerad produktionsskog, som slutavverkades 2004. Som hänsyn till bombmurklans förekomst sparades cirka 0,4 hektar omkring lokalen. Vid stormen Gudrun fälldes mer än hälften av de lämnade träden och senare har granbarkborren dödat minst 20 granar. Kvar finns knappt 50 cirka 100-åriga granar.

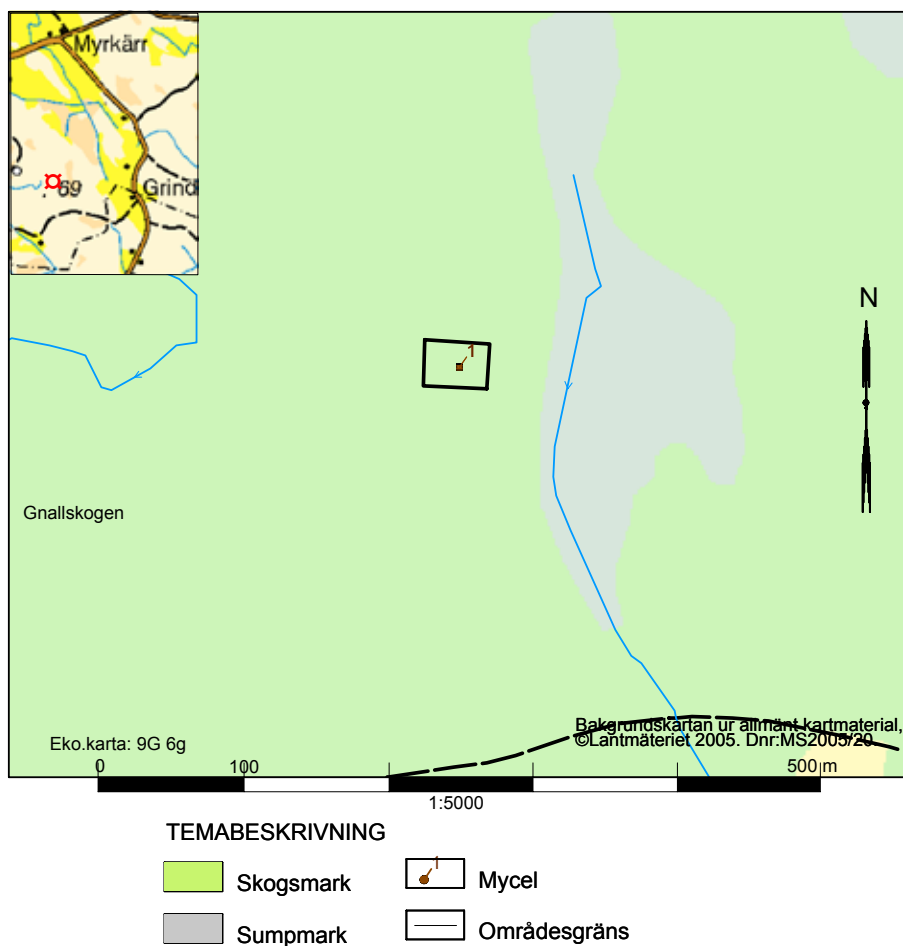
Marken är en svag sluttning på sandig moigmorän blandad med kolstybb på en stor kolbotten.

Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns 25-50 fruktkroppar varav de flesta växte på kolbotten med dess omgivning.

Inventeringen utfördes 2007-04-05 och då återfanns inga bombmurklor.

Först rapporterad av Bo Karlsson, Katrineholm 2002 efter ett tips av en okänd person.

Skötselåtgärder Inga skötselåtgärder behöver göras. Det är bara att hoppas på att de kvarlämnade levande granarna överlever.

Lokal nr 16

Lokalen ligger i Katrineholms kommun Julita socken Gimmersta 1:8, cirka 500 m sydväst om Råmbol.

Lokalen var en cirka 80-årig produktionsskog, som avverkades 2006. Hygget är ännu inte planterat men troligen kommer granplantor att sättas ut eftersom marken är bördig.

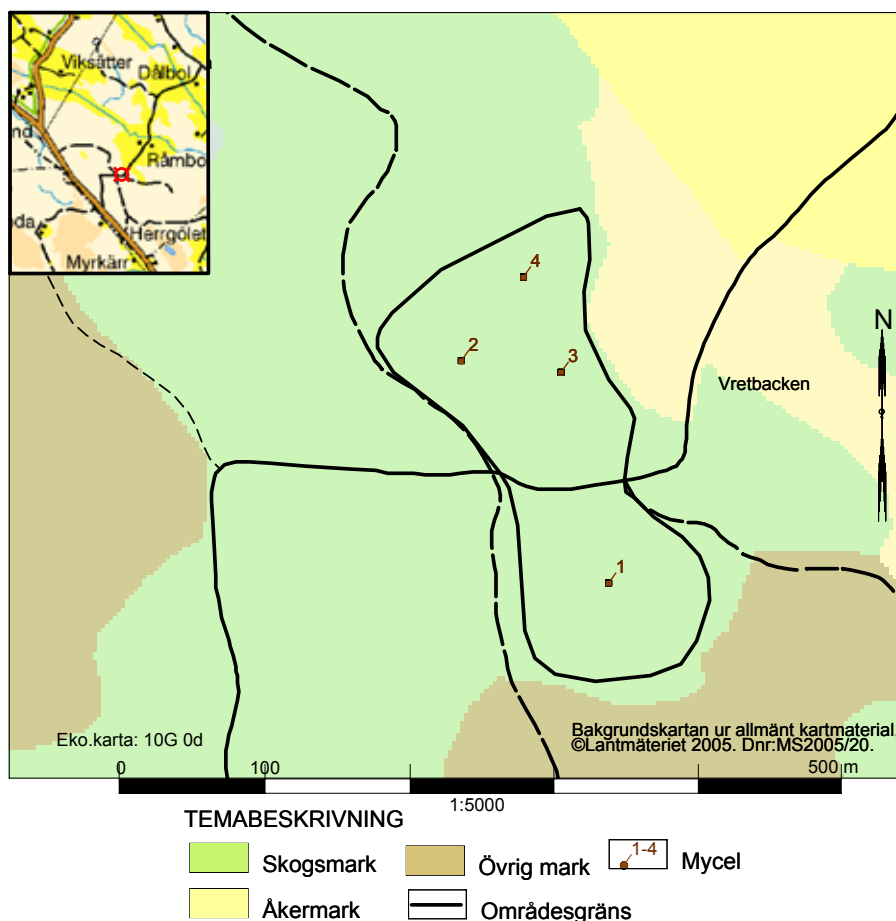
Marken är delvis sluttande, delvis plan med ett underlag av sandigmoig morän.

Bombmurklan upptäcktes 2004 av en hårfrisörska som var ute för att plocka stenmurklor. Då fanns 50-100 fruktkroppar fördelade på minst 4 mycel.

Inventeringen utfördes 2007-04-16 men inga fruktkroppar påträffades inom ett område av cirka 3 hektar.

Först rapporterad av en hårfrisörska gm Bo Karlsson, Katrineholm 2004.

Skötselöverslag Området planteras med gran, som vidare bör skötas så att ett nytt granbestånd växer fram.

Äldre lokaler i Katrineholms k:n, som inte har inventerats:

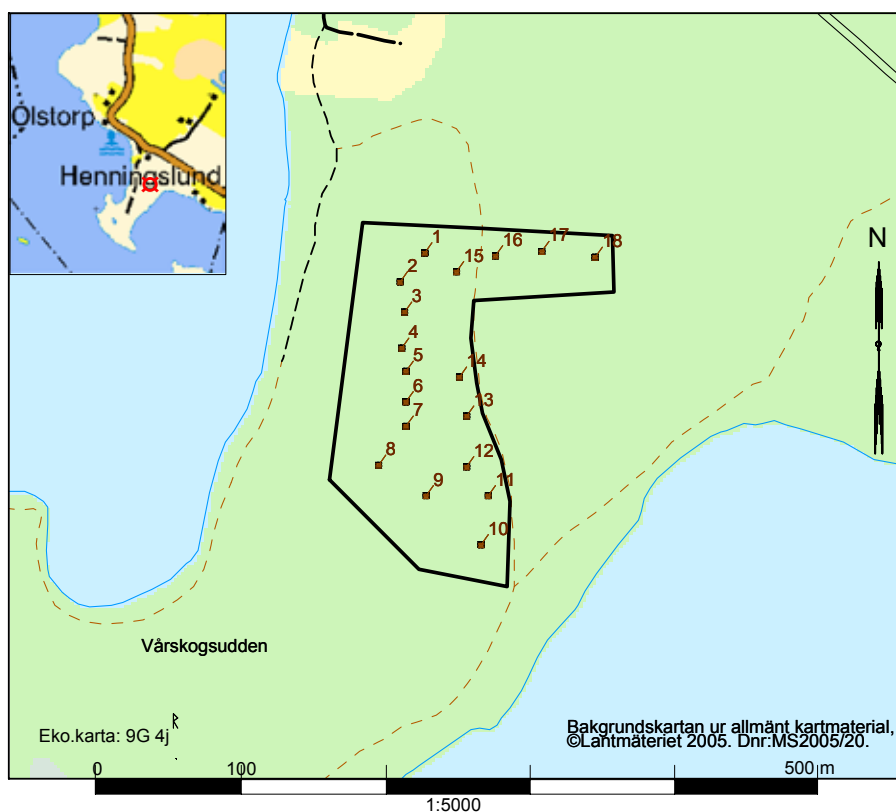
Sködinge sn Tafvelstaskogen Tavesta n, karta 09G 9h, 16/5 1903, K. Schöldström.

Nyköpings kommun

Lokal nr 2

Ligger i Nyköpings kommun Halla socken Ekeby 4:1, 350 m sydsydväst Lugnet. Lokalen är en vanlig cirka 50-70 årig produktionsskog, som sannolikt är planterad och sedan röjd och gallrad. Skogen domineras av gran med ett inslag av tall. Marken är en grusås med relativt branta sluttningar och jordarten är osorterat isälvsmaterial. Även detta är en nyupptäckt lokal 2007 med bombmurkla. Inventeringen utfördes 2007-03-30 och totalt hittades 865 fruktkroppar (mest av alla lokaler) fördelade på 18 mycel inom ett område av cirka 2,5 hektar. Först rapporterad av Curt Oskarsson, Stigtomta 2007 (cirka 20 fruktkroppar).

Skötsel­förslag I själva lokalen finns för närvarande inget behov av förbättrande åtgärder.

TEMABESKRIVNING

Skogsmark	Övrig mark	Mycel
Åkermark	Områdesgräns	

Lokal nr 9

Ligger i Nyköpings kommun Halla socken Ekeby 4:1, 650 m sydsydväst Lugnet.

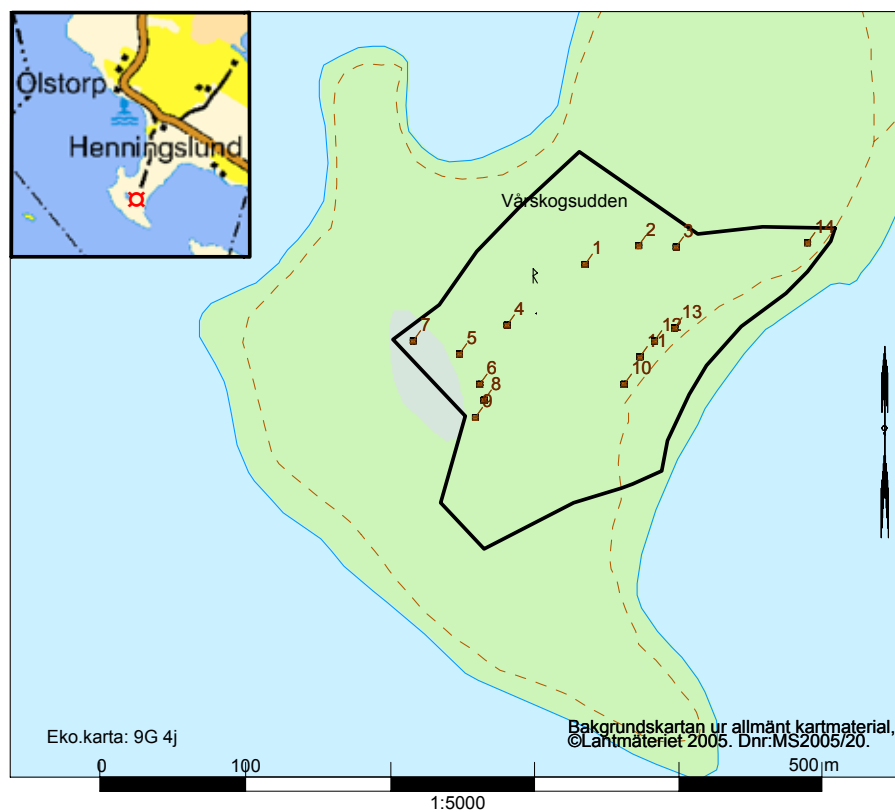
Lokalen är en vanlig olikåldrig, 50-100-årig grandominerad produktionsskog med inslag av tall, björk och sälg.

Området är en del av en grusås med isälvmaterial med mer eller mindre starkt sluttande sidor.

Bombmurklan upptäcktes 2007 och inventeringen utfördes 2007-04-11. Totalt hittades 246 fruktkroppar på 14 mycel inom ett område av cirka 2,5 hektar.

Först rapporterad av Sven Jonsson, Stigtomta 2007.

Skötselöverslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

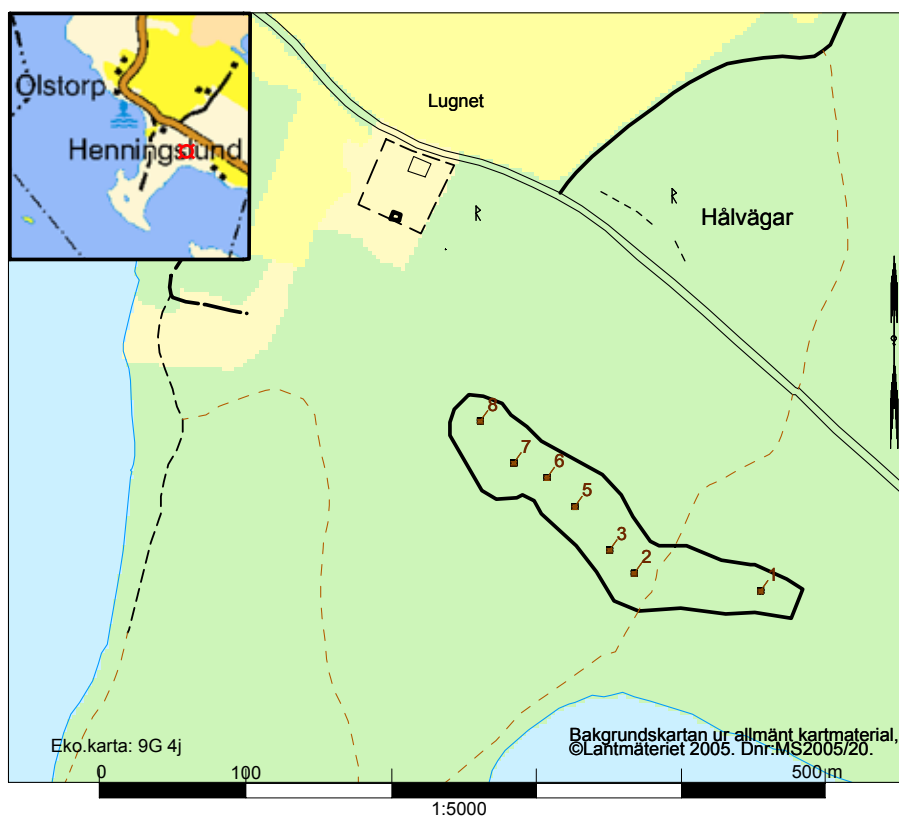
TEMABESKRIVNING

 Skogsmark	 Mycel
 Sumpmark	 Områdesgräns

Lokal nr 10

Ligger i Nyköpings kommun Halla socken Ekeby 4:1, 275 m sydöst Lugnet.
Lokalen är en likåldrig cirka 70-årig, grandominerad produktionsskog med inslag av tall och björk. Skogen är gallrad för några år sedan.
Området är en sidogren av grusåsen och med isälvsmaterial på plan till svagt sluttande mark.
Bombmurklan upptäcktes 2007 och inventeringen utfördes 2007-04-11. Totalt hittades 240 fruktkroppar på 8 mycel inom ett område av cirka 1,3 hektar.
Först rapporterad av Sven Jonsson, Stigtomta 2007.

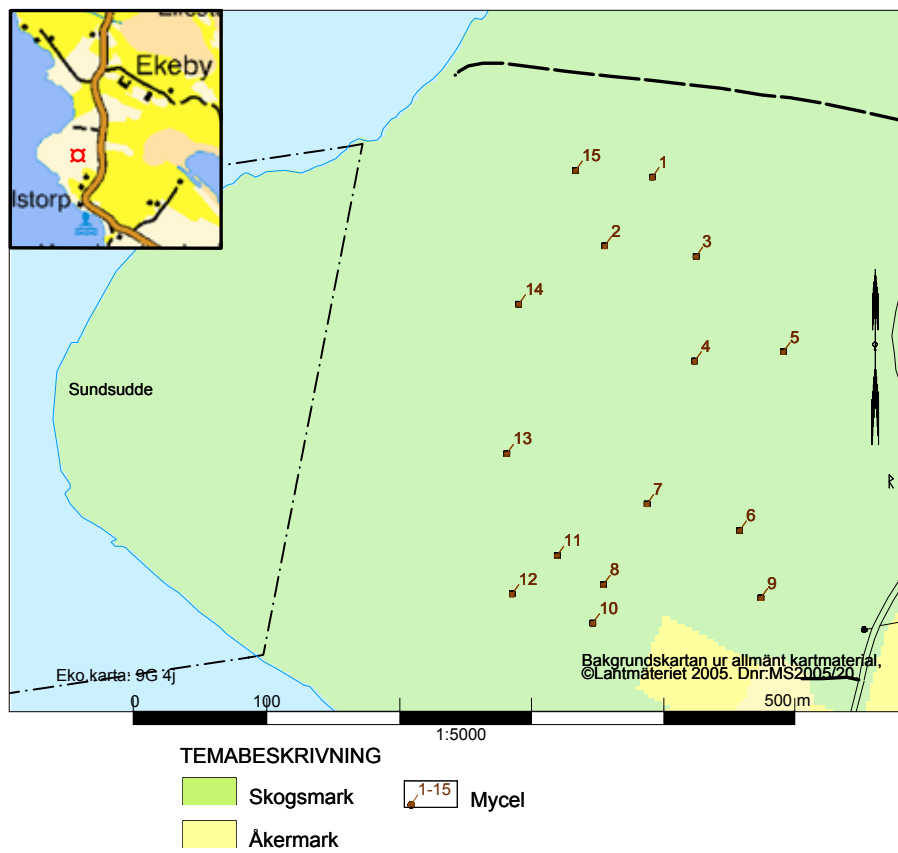
Skötselöförslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 11

Ligger i Nyköpings kommun Halla socken Ekeby 4:1, 900 m sydväst Ekeby. Lokalen är en likåldrig cirka 100-årig, grandminerad produktionsskog med inslag av tall. Skogen har stått orörd sedan lång tid och vissa andra naturvärden kan finnas. Marken är plan till svagt sluttande och något småkuperad med ett underlag av sandig-moig morän. Bombmurklan upptäcktes 2007 och inventeringen utfördes 2007-04-11. Totalt hittades 224 fruktkroppar på 15 mycel inom ett område av cirka 2,3 hektar. Först rapporterad av Sven Jonsson, Stigtomta 2007.

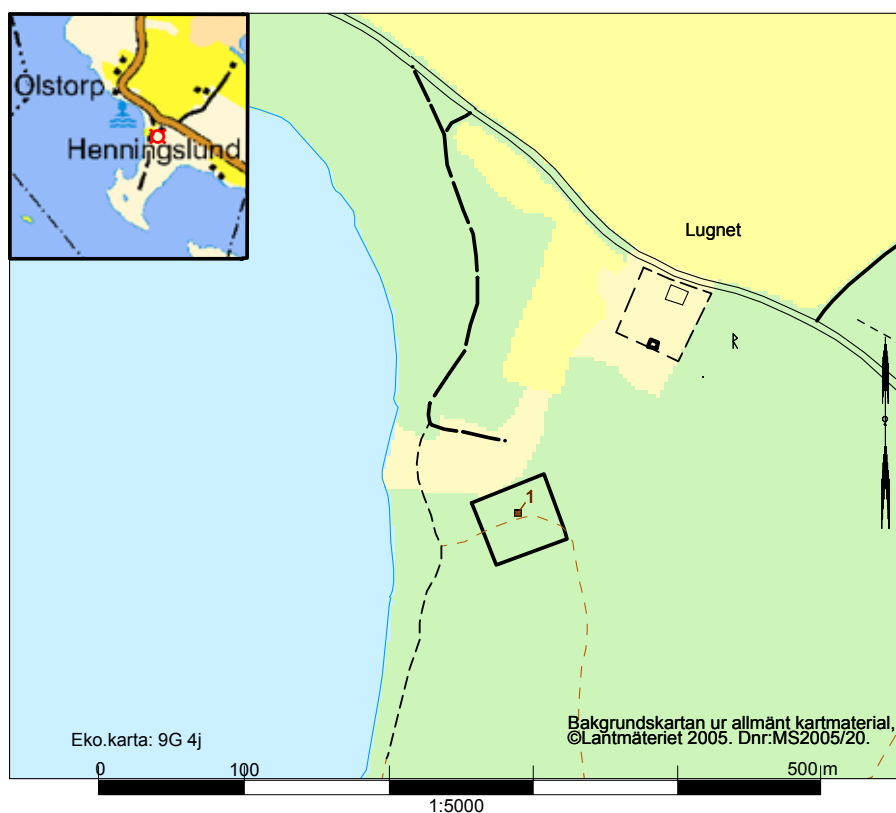
Skötselöverslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Lokal nr 12

Ligger i Nyköpings kommun Halla socken Ekeby 4:1, 200 m sydväst Lugnet.
Lokalen är en likåldrig talldominerad cirka 40-årig skog med en något äldre grangrupp nära grustaget. Skogen är gallrad för några år sedan.
Marken är en del av grusåsen något sluttande med isälvsmaterial.
Bombmurklan upptäcktes 2007 och inventerades samma dag 2007-04-11. Totalt hittades 6 fruktkroppar på 1 mycel inom ett område av cirka 100 m².
Först rapporterad av Bo Karlsson, Katrineholm 2007.

Skötselöförslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella. Lokalen kommer att spolie-ras om och när grustaget utvidgas.

TEMABESKRIVNING

 Skogsmark	 Mycel
 Åkermark	 Områdesgräns

Lokal nr 21

Lokalen ligger i Nyköpings kommun Halla socken Väsby 4:1, 400 m nordnordväst Väsby.

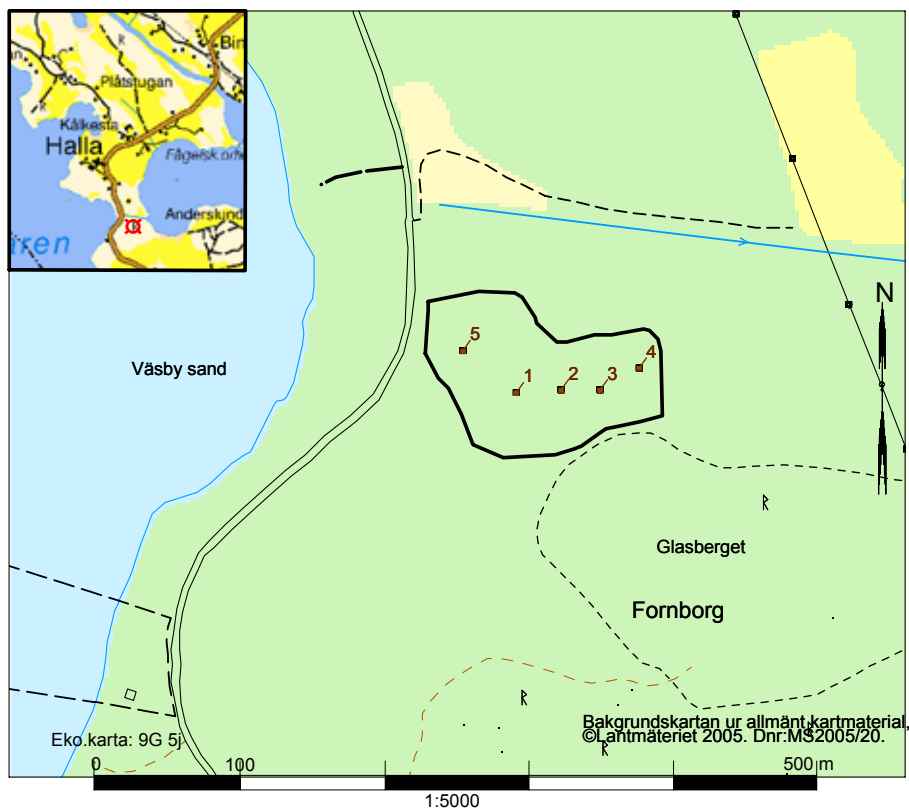
Lokalen är en olikåldrig 60-80 årig produktionsskog, som domineras av gran med inslag av tall, asp och björk. Den gränsar mot en nyckelbiotop och en fornborg i söder.

Marken är plan till något sluttande med ett underlag av sandigmoig morän.

Bombmurklan upptäcktes 2007 och inventeringen utfördes 2007-04-18. Då hittades 166 fruktkroppar på 5 mycel, inom ett område av cirka 0,5 hektar.

Först rapporterad av Sven Jonsson, Stigtomta 2007.

Skötselöverslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella, men nyckelbiotopen borde utökas så att även detta område ingår i nyckelbiotopen.

TEMABESKRIVNING

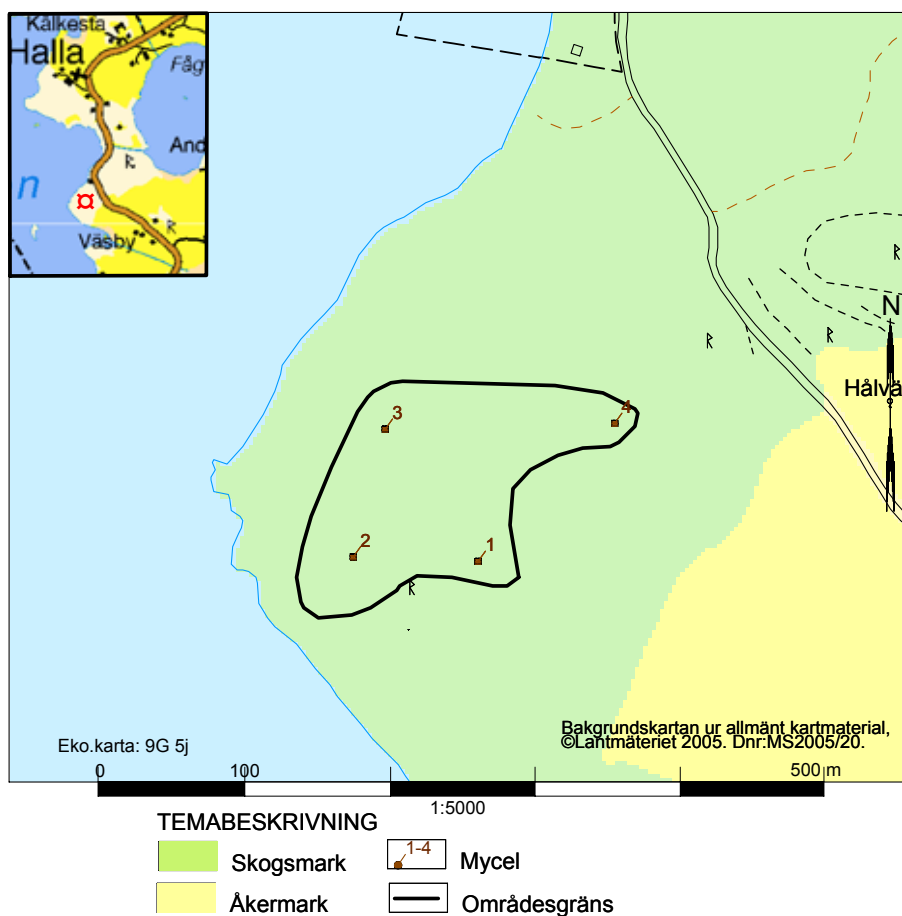
 Skogsmark	 Mycel
 Åkermark	 Områdesgräns

Lokal nr 36

Lokalen ligger i Nyköpings kommun Halla socken Väsby 4:2, 700 m nordväst Väsby. Lokalen är en vanlig förhållandevis orörd 80-110 årig grandominerad produktionsskog, som innehåller vissa andra naturvärden.

Marken är sluttande med ett underlag av sandigmoig morän med enstaka stora block. Bombmurklan upptäcktes 2007 och vid inventeringen 2007-05-15 hittades 51 frukt-kroppar på 4 mycel, spridda inom ett område av cirka 1,5 hektar. Först rapporterad av Sven Jonsson, Stigtomta 2007.

Skötsel­för­slag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Äldre lokaler i Nyköpings k:n, som inte är besökta:

Halla sn Sunds udde 350 m n Olstorp, karta 09G 4j, 9/3 1975 L-E Kers samt K. Martinsson och J. Nitare 27/5 1985.

Halla sn Ellesta n, karta 09G5j, 11/2 och 20/2 1961 E. Julin samt K. Kanderup 26/2 1961.

Halla sn Näset Ellesta no, karta 09H 5a, 15/4 och 20/4 1962 E. Julin.

Halla Eneby vid vägen till Ottorp, karta 09G 5j, 26/12 1960 E. Julin.

Strängnäs kommun

Lokal nr 31

Lokalen ligger i Strängnäs kommun Härads socken Kumla 2:9, 350 m norr Hagalund. Lokalen är en nyckelbiotop utan något formellt skydd och bevuxen med en olikåldrig, 60-110 årig grandominerad skog med inslag av tall och björk.

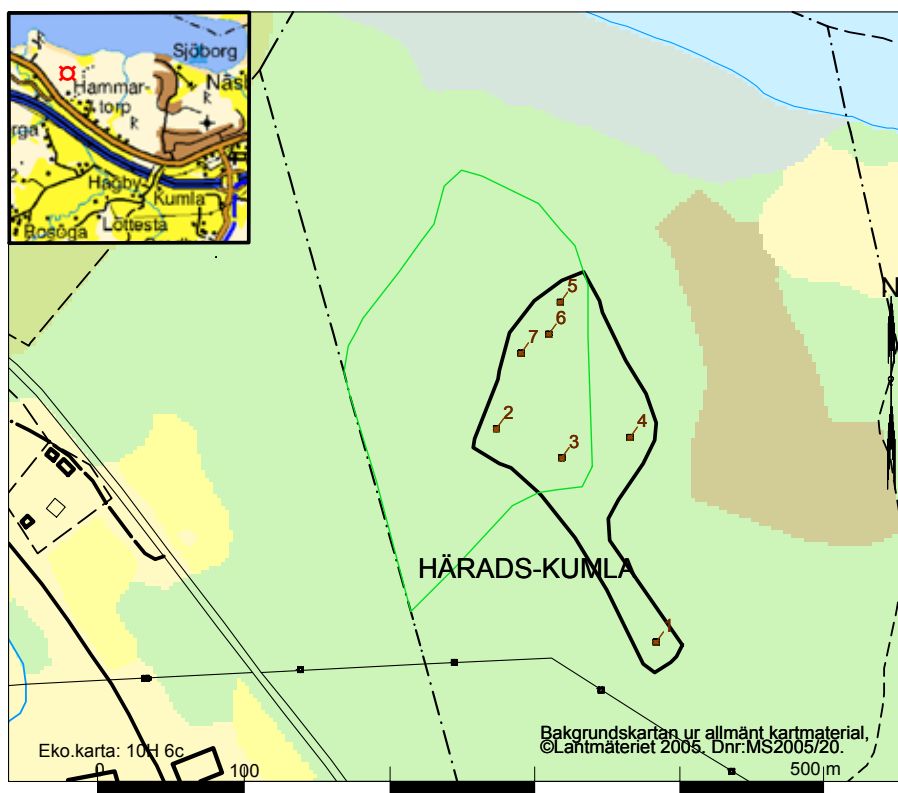
Marken är plan till sluttande med ett underlag av sandigmoig delvis blockrik morän.

Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns cirka 50 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-26 och då hittades 232 fruktkroppar på 7 mycel, inom ett område av cirka ett hektar.

Först rapporterad av Ingrid Karlsson, Härad 2002.

Skötselöverslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

TEMABESKRIVNING

Skogsmark	Övrig mark	Sumpmark	Mycel
Åkermark	Gräns för nyckelbiotop o områdesgräns		

Lokal nr 32

Lokalen ligger i Strängnäs kommun Vårfruberga församling Rällinge 2:2, 5.2 7:1, cirka 500 m norr Rällingeborg.

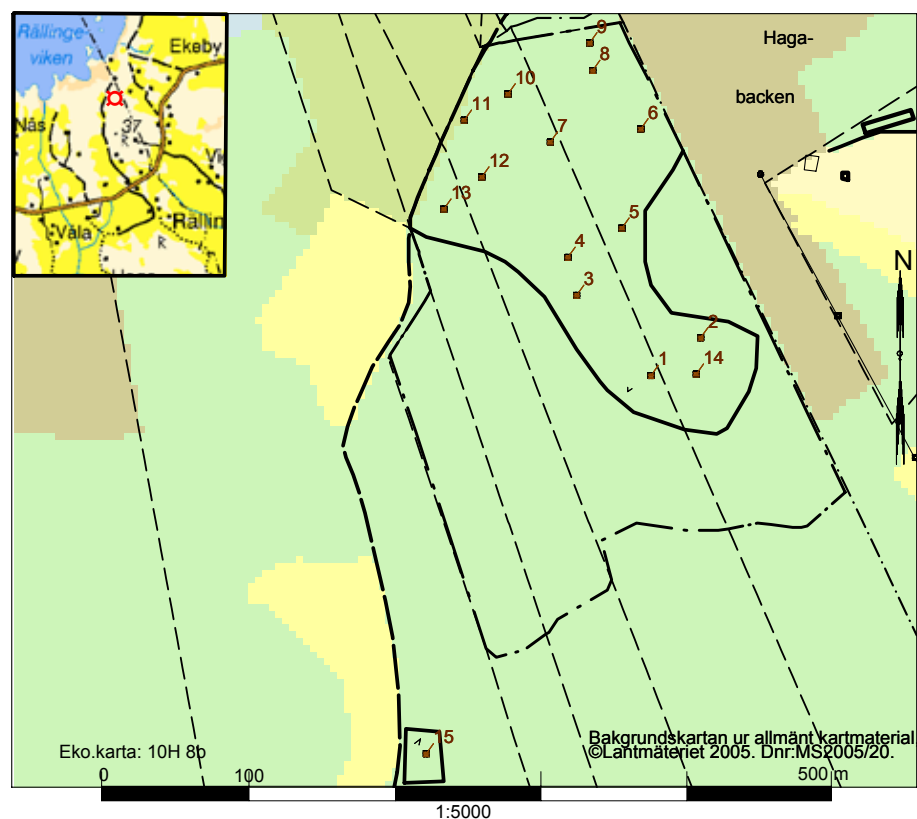
Lokalen är en nyckelbiotop utan något formellt skydd (den är sedan tidigare planerad som ett kommande biotopskyddsområde och kommer att skyddas under 2008). Området är bevuxet med en cirka 130 årig barrblandskog med inslag av asp och björk.

Marken är småkuperad med plana och sluttande inslag med ett underlag av sandigmoig mycket blockrik morän.

Bombmurklan upptäcktes 2007-04-26 och inventerades samma dag. 71 fruktkroppar hittades på 15 mycel, inom ett område av cirka 4 hektar.

Först rapporterad av Bo Karlsson, Katrineholm och Dan Åman, Eskilstuna 2007.

Skötselöslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

TEMABESKRIVNING

Skogsmark	Övrig mark	Mycel
Åkermark	Gräns för biotopskydd o områdesgräns	

Lokal nr 33

Lokalen ligger i Strängnäs kommun Strängnäs församling Sanda 6:1, cirka 200 m nordväst Sanda stugområde.

Lokalen är en nyckelbiotop utan något formellt skydd. Området är bevuxet med en 110-130 årig grandominerad skog med inslag av tall, asp, björk och rönn.

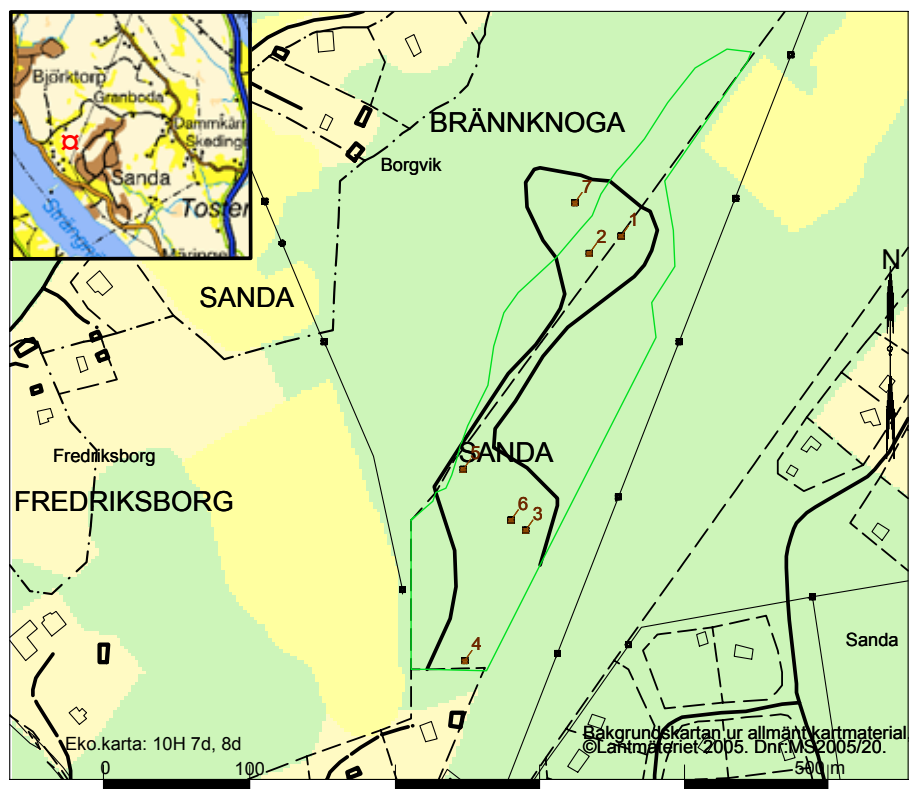
Marken är något sluttande med ett underlag av sandigmoig blockrik morän.

Bombmurklan upptäcktes 2002 och då fanns ca 150 fruktkroppar.

Inventeringen utfördes 2007-04-26 och då hittades 280 fruktkroppar på 7 mycel, inom ett område av cirka 0,5 hektar (två koncentrationer med 150 m emellan).

Först rapporterad av Ingrid Karlsson, Härad 2002.

Skötselöförslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

TEMABESKRIVNING

1:5000

Skogsmark	Mycel
Åkermark	Gräns för nyckelbiotop o områdesgräns

Lokal nr 38

Lokalen ligger i Strängnäs kommun Åkers socken Valsberga 5:1, cirka 1100 m västsydväst Grundbro.

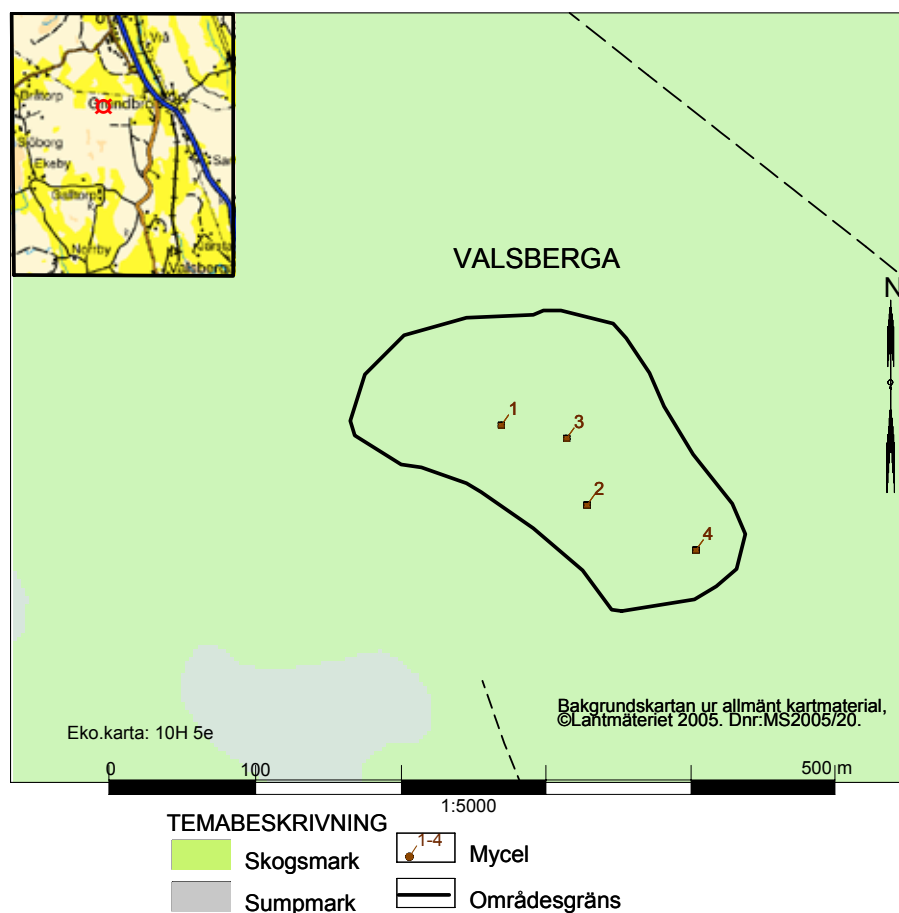
Lokalen är en cirka 100 årig grandominerad produktionsskog med vissa andra naturvärden.

Marken är ganska plan med ett underlag av sandig morän (isälvsmaterial).

Bombmurklan upptäcktes 2002 och inventerades av Naturskyddsföreningens svampklubb 2007-05-06 och då hittades 139 fruktkroppar på 4 mycel, inom ett område av cirka 0,8 hektar.

Först rapporterad av Peter Kolmeister, Strängnäs 2002.

Skötselöslag Inga biotopförbättrande åtgärder är aktuella.

Äldre lokaler i Strängnäs kommun, som inte är besökta:

Länna sn Länna bruk?, karta 10H4d, 5/5 1946, H. Frithz.

Åker sn nära badplatsen vid Visnaren Sjöstugan s, karta 10H 3e (4e), 3/5 1951 U. Vallin, det. H.G. Bruun.

DISKUSSION

Bombmurklorna har haft två rikliga toppår 2002 och 2007 och däremellan har antalet fruktkroppar varit betydligt fåtaligare i de lokaler som följts upp de senare åren. Kan det vara så att bombmurklor precis som kärlväxter behöver några år på sig att ladda upp efter en riklig fruktsättning? Då kan det bli ett nytt toppår omkring 2012. Annars är det kanske vädret, slumpen och/eller andra omständigheter som avgör om det blir rika år.

De flesta bombmurklorna växte bland väggmossa och husmossa under granar och mera sällan på ren barrmatta utan mossor. Bland kärlväxter hittades sällan några fruktkroppar. I blockrika lokaler växte påtagligt många bombmurklor bland vägg- och husmossa uppe på stenblock och då särskilt i lokal 32 vid Rällinge. Ibland kunde man se bombmurklor i rader växande på mossbelupna grova granrötter radiärt ut från stammen.

I lokal 24 vid Österby har bombmurklor visat sig redan i december åren 2005, 2006 och 2007. Även i lokal 31 i Härad fanns bombmurklor redan i november och december 2006.

Några av de individrikaste lokalerna med bombmurkla finns i rena produktionsbestånd där skogen varit avverkad och därefter planterats med gran, röjts och gallrats med en beståndsålder av 40-70 år. Här inställer sig frågan om det fanns bombmurklor i den förra generationen granskog. Har i så fall mycelet eller sporererna överlevt hygges- och ungskogsfasen eller har sporer från omgivningen med vindens hjälp kommit in i beståndet sedan granskogen vuxit upp?

Majoriteten av de inventerade lokalerna med bombmurkla är nya och funna under de senaste sex åren. Är det bara toppen av ett verkligt antal lokaler? Skulle en riktad inventering för att finna ytterligare lokaler resultera i en mångdubbling av antalet lokaler med bombmurkla?

RAPPORTÖRER

- Bo Karlsson, lokal nr 1
Curt Oskarsson Stigtomta, lokal nr 2
Dan Olofsson, Norrköping, lokal nr 3
Okänd? gm Bo Karlsson, Katrineholm, lokal nr 4
Markus Hupca, Björkvik, lokal nr 5
Bo Karlsson, lokal nr 6
Rolf Pettersson Flen, lokal nr 7
Hans Engdahl, Vrena och Bo Karlsson, Katrineholm, lokal nr 8
Sven Jonsson, Stigtomta, lokal nr 9
Sven Jonsson, Stigtomta, lokal nr 10
Sven Jonsson, Stigtomta, lokal nr 11
Bo Karlsson, Katrineholm, lokal nr 12
Ingmar Holmåsen, Malmköping, lokal nr 13
Ingmar Holmåsen, Malmköping, lokal nr 14
Bo Karlsson, Katrineholm, lokal nr 15
Hårfrisörska gm Bo Karlsson, Katrineholm, lokal nr 16
Kerstin Gabrielsson, Katrineholm, lokal nr 17
Rolf Olsson, Sparreholm, lokal nr 18
Rolf Olsson, Sparreholm, lokal nr 19
Bo Törnqvist, Stockholm, lokal nr 20
Sven Jonsson, Stigtomta, lokal nr 21
Bo Persson, Stockholm, lokal nr 22
Bo Karlsson, Katrineholm, lokal nr 23
Nils Carlborg, Nyköping, lokal nr 24
Mats Ottosson, Västermo, lokal nr 25
Bo Karlsson, Katrineholm, lokal nr 26
Nils Danell, Södertälje/Barva, lokal nr 27
Ingmar Holmåsen, Malmköping, lokal nr 28
Viking Olsson, Nyköping, lokal nr 29 (efter tips av en svamplockare 1995)
Ingmar Holmåsen, Malmköping, lokal nr 30
Ingrid Karlsson, Härad, lokal nr 31
Bo Karlsson, Katrineholm och Dan Åman, Eskilstuna, lokal nr 32
Ingrid Karlsson, Härad, lokal nr 33 (efter ett tips av Gunilla svamplockare)
Svamplockare som bor i närheten gm Bo Karlsson, Katrineholm, lokal nr 34
Kerstin Gabrielsson och Håkan Lernefalk, Katrineholm, lokal nr 35
Sven Jonsson, Stigtomta, lokal nr 36
Marcus Fredriksson, Nyköping, lokal nr 37
Peter Kolmeister, lokal nr 38

LITTERATURFÖRTECKNING

Nitare Johan. 2005. *Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer.* Skogsstyrelsens förlag.

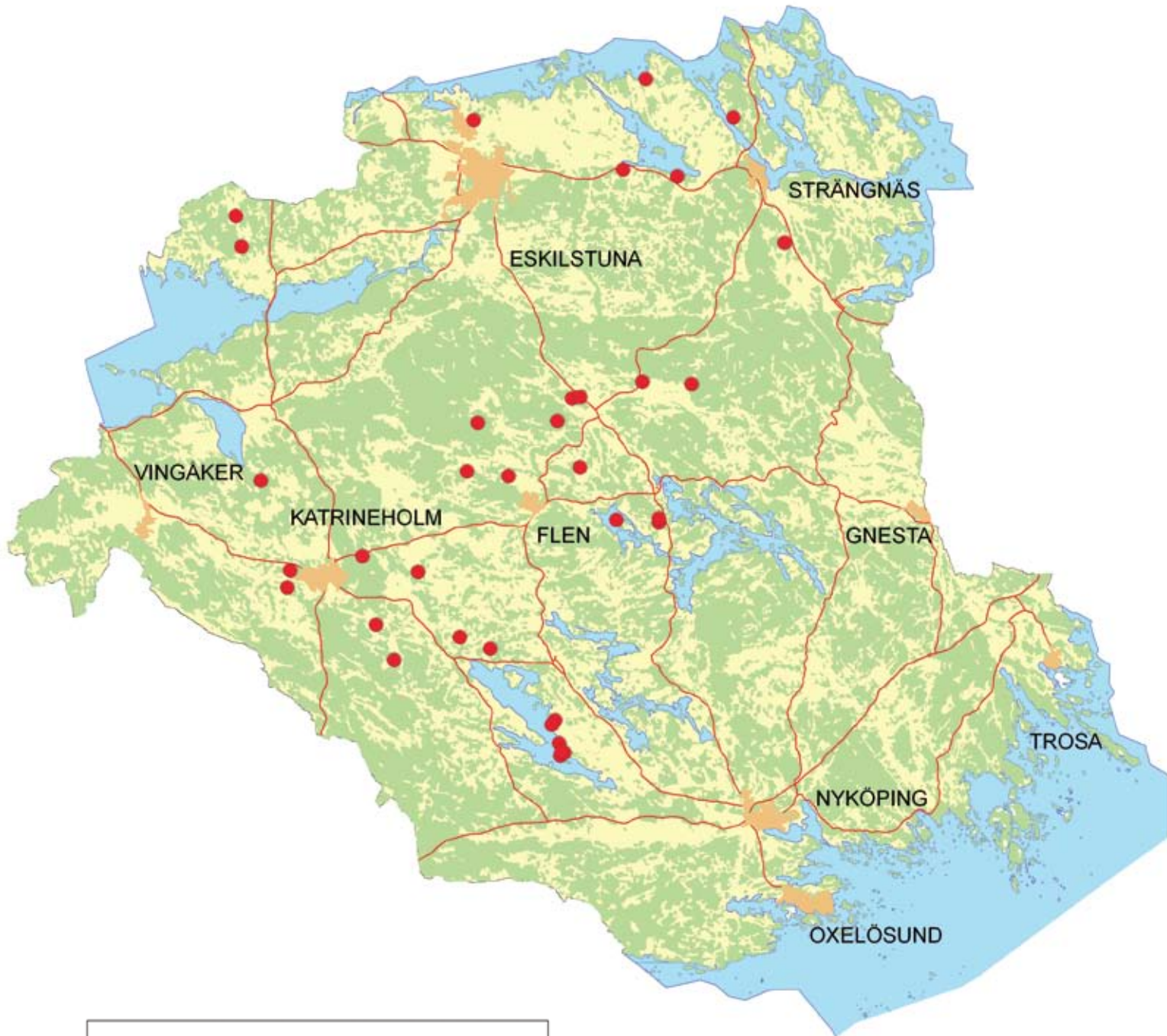
Gärdenfors, Ulf. (ed) 2005. *Rödlistade arter i Sverige 2005.* Artdatabanken, SLU, Uppsala.

Olofsson Dan. *Sarcosoma globosum i D-län.* Fungus info.

Rydberg Hans. *Bombmurklor i Sörmland,* svampdatabasen Länsstyrelsen.

Holmåsen Ingemar. *Bombmurklelokaler i Sörmland 2002.*

ÖVERSIKTSKARTA

Teckenförklaring

- Fynd av bombmurkla under inventeringen 2007

0 3 6 12 Kilometer

© lantmäteriet 2007 ur geografiska sverigedata 106-2007/188-D

Rapporter utgivna under 2008:

Nr	Titel	Ansvarig utgivare
1	Når vi miljömålen 2007? En lägesrapport från Länsstyrelsen i D-län	Anders Jansson
2	Miljömål Södermanlands län 2007-2010	Anders Jansson
3	Bottenfauna i Södermanlands län 2007	Anders Jansson
4	Fiskrekrytering och undervattensvegetation. En fortsatt studie av grunda vikar i Södermanlands län sommaren 2007 samt eftersök av raggsträffe	Håkan Lundberg Birgitta Andersson

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Länsstyrelsen

611 86 Nyköping
Tel växel: 0155-26 40 00
sodermanland@lansstyrelsen.se

Ansvarig utgivare

Rikard Sellberg

År 2008

Nr 5